

A MI LAPUNK

Egész évre . . . 20 korona.
Egyes szám ára . . . 2 korona.

Megjelenik (július és augusztus kivételével) havonként egyszer.

DIÁK- ÉS CSERKÉSZUJSÁG

Szerkesztő: SCHERER LAJOS

Társszerkesztő: TAMÁS LAJOS

Főmunkatárs: Dr. FENYVES PÁL

Előfizetést, hirdetést, cikket, lapközleményt Scherer Lajos címére kell küldeni

Lučenec, Madách-utca 11. szám

„Békesség e földön és az emberekhez jóakarát.” Lukács II. 14.

Betlehemről — Mihozzánk.

Irta: VÉGVÁRI REZSŐ.

Diadalba lendülő örömök ünnepét üljük. Miért mosolyog a beszédes cserkész-liliom? Mit dobog úgy a ti diákszívetek?

Mit hoz nekünk a karácsony?

Hozza az ezüstcsengetyüs, gyertyalángos karácsonyfát, a köréje rakott jóféle almával, dióval, dominóval, könyvekkel, piros pettyes kis babákkal; hozza azt a szent, áhitatos esti imát, mely szívet szívvel egybeköt; hozza a megfáradt, békeéhes embereknek a betlehemi jászolt: rideg télben a Gyermek szeretetének örömhírét. De most, itt a mi portánkon, mintha szebben szólna a kis csöngetyü, mintha a Radiobuch boldog tulajdonosait még nagyobb öröm fűtené, mintha szívünk forróbb ima ritmusára verne. És ez nem is oly csodálatos! Hisz önmagunkról van szó, arról, hogy A Mi Lapunk — ime — befejezte ötödik életévét.

Ez a születésnap ablakokat nyit a múltba és a jövőbe. Nézzük a múltat, a szlovenszkói magyar ifjuság Kárpátok és Duna szabta multját. Az enyészet képe tárul elénk. A világháború véres, piszkos ködével szállt ide közénk, konkolyt hintett a szívekbe, azértis megnemértést, vak gyűlöletet szórt — ellenünk. Szomorú napok virradtak reánk. Nem volt sorainkban egység, nem volt élethirdetőnk, szószólónk, még csak nem is tudtunk egymásról. Azokat, akik szent hévvel indultak: hajnalt kongatni — leütötte a közöny, a konkolyos szívek butasága.

Ekkor jött meg A Mi Lapunk.

Meghozta tengernyi erőpróbák között egy szerény tanár, aki kuruc szívet hordott: erőset, jóságosat, bizót, akinek jutalma csak az a corona virilis, amelyet az öt esztendő szőtt homlokára. És utána jött egész sora azoknak, akik kiimádkozták, megénekelték, kidöngelték a verőfényes Hajnal munkáját.

Most karácsonyi dalok csengnek fülünkbe, gyertyák sercegnék körülünk és e dalok csengése mellett és az örömkönnyeket lopó gyertyák lángjainál belenézünk a jövőbe. Nem tudjuk, mit hoz? De hatványozottan érezzük, hogy ha hinni, akarni és tenni fogunk — jót hoz! Azért A Mi Lapunk nemcsak tükör akar lenni, mely visszatükrözi ifjuságának életét, hanem szem is, szem, mely megfigyeli a jelent, benéz a múltba és a jó munka örömet festő reményével vezet a jövőbe.

Ez az értelme ezidei karácsonyunknak, ez a tilka a mi örömünknek.

Az ezüsthajú gyermek.

Az ezüsthajú gyermekkel elkanyarodó, széles országúton találkoztam. Ott, ahol épen búcsút mond a festői, bájos morva városkának, Strambergnak. Előttünk, a dombon az elporladt vár csonkatornya hallgatott, balra és jobbra fölünk népművészet alkotásai — fabordákkal kírákott morva parasztviskók.

Ő az országúton jött. Mindjárt feltűnt nekem csillogó ezüst haja, üde pirosposzsgás gyermekarca és két felejthetetlen vidám szeme. Embercsoda: a haj az élet megfehéredő teléből hullott reája, termete derék férfitermet s arca gondtalan, vidám gyermekarc. Mint két öröklüzü mécses ragyog a két szeme. Mondta a nevét. Orosz író. S azután olyan egyszerűen, közvetlenül pajtásom volt már, mintha még sohasem jártunk volna külön az élet útján, mintha egy padban ültünk volna elemistás korunk óta, mintha egy lett volna minden sorsunk, élményünk és gondolatunk. Csak később tudtam meg, hogy ő Valentin Fjedorovits Bulyakov, a nagy Tolstoj titkára. De nekem akkorra már annyira pajtásosan szívemhez nőtt, hogy nem tudott erőt venni rajtam az a benső elfogódottság, amelyet a nagy mult emlékei váltanak ki bennünk; láttam ugyan magam előtt a képet, ahol az ősz szakálu orosz apostol mellett ül, de az ő mosolygó közvetlen annyira jelenvaló sugárzó élet, hogy szétreben belőtte minden multba elmélázó gondolat.

Hogy írjam meg nektek az ezüsthajú gyermek élettörténetét? Hisz ő azok közé az emberek közé tartozik, akiknek életútját adatokból nem lehet összeállítani. Ő minden pillanatban, minden szóban és mozdulatban teljes élet; ő maga: a gyermek, a férfi és az őshajú aggastyán.

Húszéves tavaszos fiatalságában kristálytisza értelemmel rendszerbe foglalta Tolstoj világnézetét és mestere, a fehérszakálás bölcs, örült neki: az ő nyolc évtizedes élettapasztalata sem írta volna meg jobban. (Ez a könyv csak oroszul és bolgárul jelent meg.) A húszéves Bulyakov átélte lelkében a nyolcvan évből fakadt világszemléletet. És most, amikor ő negyvenedik életéve felé közeledik: olyan pajkos, olyan vidám, mint egy kis gimnazista, akinek csak fogócskán jár az esze. Ilyen volt ő mindig, minden pillanatban teljes élet. Ezért nem is tudom másképen jellemezni, mintha elmondok róla egy-két kis mozzanatot, jelentékteleneknek

látszanak, de ő mindig bennök van és én ezen át az első naptól kezdve megláttam az ő egész életét. Ti is meg fogjátok érezni!

Hónnan jött? Hol született? Nem beszélünk róla soha. Bulyakovnál megteledekezik az ember arról, hogy külső körülmények is szerepet játszhatnak az életben. De egyszer Bécsben előadást tartott Tolstojról és az ő töviskoronás utolsó napjairól. Előadás után szerényen, természetesen a fal mellé állt és boldogan köszöntött mindenkit, aki reánézett. Egy kíváncsi néni sietett hozzá. Arcán látszott, hogy mindenképen meg szeretne tudni egyet-mást és amint az már rendesen így van, hamarjában csak ez a kérdés jutott eszébe: Orosz ön? — Bulyakov arcán jóságos mosoly suhant végig, szeme messze nézett. Végtelen fehér hómezők távlata csillant meg bennük és ő darabosan, töredékesen, de egész lelkével kezdeti beszélni — németül. Van valami dallamos, meseszerű lágyág az oroszek német kiejtésében; ez zengett át Bulyakov feletén is. Igen, ő orosz, — még pedig szibériai. Gyermekkorában néha álmódzón járt az erdők szélén és csodálkozó, színes képzeletével körül ölelte a hóbasüppedt mély mackónyomokat. A nehezen formálódó német beszéd és Bulyakov gyermeki arkifejezése, amelyen mindig ott van, — mint nyitott könyv lapjain — a lelke, egyszerre elénk varázsolta az ő otthonát. A dermedt hideg szibériai telet: a fehér országot, ahol nagy bundákban járnak az emberek és nehézkeseek, mint az erdő lakói: a medvék.

Felejthetetlen ma ad számomra minden közös vándorút, amely eddig Bulyakovval falun vitt keresztül. Többnyire aranyugaru nyárban. Ahol jártunk, szívet melengető mosoly maradt vissza mögöttünk, mert nem volt gyermek, akinek Bulyakov ne szegődött volna játszótársul; nem volt kapu előtt ácsorgó nép, akinek szemében ne csillant volna meg az öröm, amikor Bulyakov feléjük mosolygott és egyszerűen, közvetlenül kívánta, hogy jót, áldást hozzon számukra a mai nap.

Bulyakov mindenkinek köszön: az országút vándorának, a szántó föld munkásának, az egész népnek. És ha ezt emlegetik előtte, így magyarázza: Ha valaki szembejön velem, mindig zavarba van, nem tudja, hová nézzen, milyen arcot vágjon, — egyszerűen közénk terpeszkedik az idegenség. Ha köszönök, úgy szét pattan ez az elválasztó légkör, mintha sohase lett volna köz-

tünk. Két mosoly és két jó napot kapaszkodik csak egymásba — és már egyek, testvérek vagyunk! — Ezért köszön Bulyakov mindenkinek, — egész vándorló lénye egyetlen szerzteáradó kívánság a végtelen kék ég alatt — jó napot, jó napot! A dolgozónak, a pihenőnek, — a táncolóknak és búsulóknak, a játszadozóknak és az elfáradtnak.

Bulyakov tavaly Pozsonyban járt. A városból mentünk hazafelé. Előttünk sápadt, vézna, kopott ruhájú leány vitte nagy utazó kosarát. A járókelők elsiettek mellette erre-arra, ki-ki a maga dolga után. Én is nagy beszélgetésben voltam Bulyakovval és így észre sem vettem, csak éreztem jóságos mosolyát és oroszosan megcsendült kérdését: Talán jobb lesz, ha mi visszük, kisasszony? — És már vittük mi. — Ezt az esetet nem azért jegyzem fel, mintha valami különös nagy érdemet látnék benne. Megtesszük mi is ezt, ugy-e fiúk, ha észreveszszük, ha időnk van rá és nem írunk róla krónikát. — Csak azért írom meg, mert azt a mosolyt kellett volna látnok, amely közvetlen jóságot sugárzott, amikor Bulyakov megszólalt. Ez a mosoly azt a hitet ébresztette bennem, hogy Bulyakov nem is a nehéz kosarat vette át, hanem a fáradtarcu leány lelkéről elsimitotta azt a benső szorongásfélét, — ime én görnyedezem az élet terhe alatt és a világ közönbösen, egykedvűen siet el mellettem. Engem meg megtanított arra, hogyha semmit, semmit nem is segíthetek embertársaimon, — ha nincs módomban, nincs erőm hozzá, — egy tekintettel, egy mosollyal egész világot ajándékozhatok, azt a hitet, hogy *van szeretet a világon*. — Nem kellene tehát mindig így néznünk az emberekre?

Bulyakov Tolstojról mesél. Elmondja, miként érezte az őszszakálu orosz apostol, hogy még mindig többje van, mint embertársainak és mindig többet és többet vetett el magától, utoljára a kedvenc kilovaglást, a zenét és végül otthonát. Kis pályaudvar szerény, kopott szobájában, ahová a véletlen vetette, földönfutóként fejezte be életét. És ugyanez a Tolstoj, a [magától] mindent megvonó Tolstoj, néha kacagó, nagy kedvre gyuladt és egyszerű inges gunyájában, csizmáiban boldog gyermeki táncba kezdett. A nyolcvanéves Tolstoj. Mert örülni kell, mert Isten gyermekei vagyunk és az örömhöz, a gyermekséghez nem kell semmi egyéb, mint a lélek — Bulyakovnak ez egyik legszebb emléke Tolstoj

életéből.

Van még egy mindig megisméltendő, felejtethetlen képem Bulyakovtól. Ha énekel. Ez az ő világa, az ő örök erőforrása. Az a nagy élet-hit, gyermeki öröm, ami benne van, csak a dalban találja meg egész végtelenségét: a gyermeket, a férfit, az aggasztánt. Sőt nekem az a benyomásom, hogy ő mindig dal. Dal az ő mindenkit üdvözlő, egész gyermeki lényé. — És épen ezért fenséges kinyilatkoztatás, ha tényleg énekel. Énekesnek is készült és csodálatos csengésű hangja erre hivatottá is teszi. De hangversenyek ünnepi dobogóján, operaházak előkelő társadalmi légkörében — nem is tudna úgy énekelni, ahogy a lelkéből fakad. Ezért ő megmaradt a szívek énekesének, azoknak dalolja az orosz nép álmodozó, messze szomorúságról regélő legendáit, vágyait, hitét. De a leglátgabbá, a legragyogóbbá akkor nyílik meg előttünk a végtelen látóhatár, ha Bulyakov Beethovent idézi. Ilyenkor határtalan imádsággá magasztosodik minden — s köszöntés az egész világ, köszöntés Istennek és minden teremtményének.

Hol lakik Bulyakov? Hol az ő mindennapja, az otthona? Ott is voltam. Néhány butoros kis lakás és ha belép az ember, végtelen gazdagságot érez: az ezüsthaju gyermek otthona. Gesztenyebarna hajú, egyszerű, közvetlen orosz asszony nyit ajtót: Bulyakov felesége s mögötte pirospozsgás, égkékszemű kis leánya: Bulyakov négyéves *tanítónője*. Mi így mondanánk: kis leánya, de Bulyakov azt mesélte nekem, hogy ő tőle tanul szeretni. Mert mi eltanultuk már az igazi szeretetet, a mi szeretetünk okoskodó, tapasztalatra hivatkozó: — a gyermekeké szívből fakadó. Ha azért igazán, közvetlenül szeretni akarunk, el kell mennünk hozzájuk: a jó Isten *kis tanítómestereihez*. Akkor aztán felnőttek lennénk és így tudnánk, mi a rossz és mégis gyermekek, akik közvetlenül szeretnők a jót, a szépet, az igazságot, az életet. Hogy Bulyakov otthona most Prága közelében van, olyan mindegy az, — ő mindenütt és mindenkinél otthon van.

Egyszer azonban nagyon komoly volt Bulyakov. Akkor, mikor kitört a háború; akkor, amikor őt is hívták, hogy fegyverbe álljon. Arcán egy pillanatra eltűnt a mosoly és mindig kacagó szemében könny csillogott, de azért közvetlen és természetes maradt és nyílt szívével egyszerűen azt mondta: *nem megyek*. Ugy mondta ezt a szót, hogy mindenki érezte, ez nem is lehet

másképp. Az Isten gyermeke, akinek milliók és milliók kedves testvérei, aki mindenkinek köszön a falun, az úton, a városban, — ilyen örült hívásra nem is mondhatott egyebet. De emellett az őszinte és természetes *nem* mellett könny csillogott a szemében és ez a könny arról a sajgó fájdalomról mesélt, amelyet a szomorú válság tépelt fel szívében, hogy egyáltalában kaphatott ember ilyen hívást — ember az ember ellen, Isten gyermeke az Isten gyermeke ellen. És hogy ehhez tapsolt a világ. Mi volt ehhez az égő fájdalomhoz képest a börtön, a bilincs, amely Bulyakov köré zárult: az Isten gyermekének megtévedt testvéreiért fájt a szíve. És az élet dere belepte a ifjú, fekete haját . . .

Azóta ezüsthaju gyermek ő.

Krammer Jenő.

Ne szakíts virágot...

Ne szakíts virágot,
Egy kis húsból, egy kis pajkosságból
Életét ne vedd el.
Ne szakíts virágot,
Száz virág sirtója harmatos szemekkel.
Száz virág sirtója
Csendes megadással pajtása halálát,
Csendesen, könnyezve,
Sírva nézik végig sápadt hervadását.

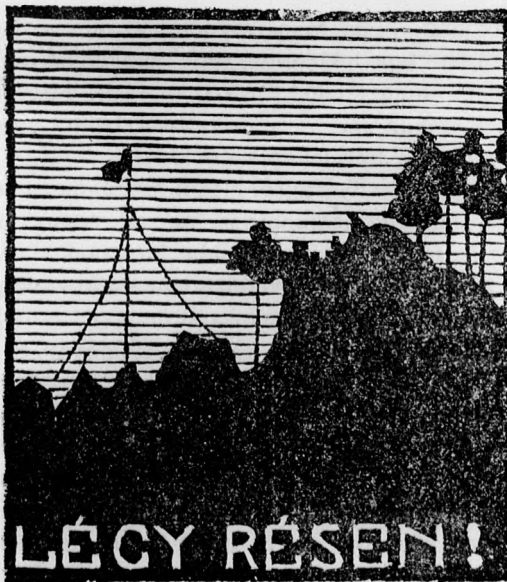
Ne szakíts virágot,
Ó, mert él a virág, él, örül a nyárnak,
Örül, örül, örül,
Az aranyugarú csókos napsugárnak.
Amelyen a szellő
A hajnali szellő, bűbajos zenét zeng,
Amelyen a szellő
Az alkonyi szellő altató mesét zeng.
— Ilyenkor, ilyenkor,
A kicsi virágok mosolyognak, szólnak,
Ezüstös csengése,
Aranyos csengése csendül minden szónak.
— Ilyenkor, ilyenkor,
A kicsi virágok lengő táncba kezdenek,
Lengő, ingó táncba,
S hajlongva, kecsesen menuettet lejtnek
S amíg csak a szellő
Az arany hurokon halkán dudorászgat,
Nincsen vége, hossza,
A mosolygó, bájós, napsugaras táncnak.
— S Hogyha jön az alkony,

Pihető, szép alkony, selymes, barna szárnyon
A kis virágokra
Álmodón, csendesen, ráborul az álom.
Csendesen, mosolygón,
Puha bárányosan, vigyázattal, félve
— ráborul csókosan
Mint az édes anyja kicsi gyermekére.
— Az ezüst fehér hold
Vigyáz az álmukra az éjjeli égről,
Millió csillagszem
Vigyáz az álmukra a sötét kék égről.

— S ha dereng a hajnal,
Rózsa piros csókok szellő szárnyon szállnak
S ezer kicsi virág
Bucsu csókot hint a fáradt éjszakának.
— Aztán újra, újra
Kezdődik a tánc, dal, mosolyogva, halkán,
Ezüst szavú csengők
Csengnek, bongnak, szólnak a hajnali dalban

Ne szakíts virágot,
Egy kis húsból, egy kis pajkosságból
Életét ne vedd el,
— Ne szakíts virágot,
Száz virág sirtója harmatos szemekkel.

Klimits Lajos.

LÉGY RÉSEN!

Darvas Andor dicséretben részesült
linoleum-metszete.

Nozdroviczky.

Irta: Papp Jenő.

Kapkodó napi munka közt volt az idén, július 1-én délután egy óram, amikor eszembe jutott Munkács, az internátus, a „brugó”, a nyolc év, amelyet ott éltem át a Latorca partján. Július 2-ára vártam a volt diáktársaimat. Meg szerettem volna őket lepni valamivel. Annyi emlék közül — kérdeztem magamtól, vajjon mi kísért el, melyik a legszebb még ma is, mikor olyan frizurát hordhatok, amelyet akarok s nem fenyeget már 15 éve az a veszedelem, hogy Bihari igazgató ur kopaszra nyírat az internátus borbélyával. És eszembe jutott, hogy érettségi után a papunk, Ratkovszky Samu föltisztelendő ur azt kérte tőlünk: — Fiúk, ne aludjatok el imádkozás nélkül! Lefekvéskor tartsatok ütélszókat magatok fölött. Semmit ne igérjétek meg, csak azt az egyet és úrjátok meg nekem minden éven, bárhova szóródtok is széjjel, hogy imádkoztok-e még minden nap?

Rossz vagyok, tudom, nem írtam meg neki soha, de most itt A Mi Lapunk útján mély meghatottsággal jelentem neki, hogy én azóta nem aludtam el imádkozás nélkül. Közben háboru is volt, 33 hónapig voltam a fronton, de ott sem fekéüdtem le imádkozás nélkül. Az ő tiszta és ragyogó szíve vezet be ma is mindennap a Rókus templomba, a Rákóczi-uton, este-felé, mikor a redakcióba szaladok. Áldja meg az Isten őt ezért az ajándékáért. S hogy társaim számára Nozdroviczkyt rántottam elő a múltból: bocsássá meg nekem Ő, akire hódolattal emlékszem vissza. Ha e gyorsan készült s a napi foggyasztásra szánt írásban valami eltér a szintiszta igazságtól, azt nézze el nekem, hiszen már 15 éve nem hallgattam az ő kemény exhortációit, amelyek a diák lelkét úgy fel tudták ragadni a földről, hogy mindig jobbnak találta az internátusi kosztot, mint azt a közvélemény megállapította. Mert ő eszegettette a szívünkbe a békét, a megértést és a jóságot s arra kérem a jó Istent, hogy a következő 15-ik év után is erőben, egészségben fogadhassa ebbeli jövedésemet — ugyancsak A Mi Lapunk című hatalmas napilap hasábjairól.

Budapest, 1925. november.

Nem tudom, hogy az én osztálytársaim közül hányan emlékeznek Nozdroviczky Lászlóra, de akinek eszébe jut a kis volóci állomásfőnök fia, az egykori kis munkácsi diák az első B-ben, azok okvetlenül elmosolyodnak. Nem azért, mert Nozdroviczky talán valami vicces gyerek volt, aki minden percben megnevettek bennünket, hanem mert Nozdroviczky bőrén tapasztalta ki először életében az egész I. B-osztály a pénz rettenetes hatalmát. Ennek pontosan huszonkét esztendeje s vétkezem az emlékeim ellen, ha rögtön meg nem mondom, hogy Nozdroviczky László főgimnáziumi I. B-osztályu viselkedését

ezzel a szörnyű hatalommal szemben mi hősiességnek, fényesnek és imponálóknak tartottuk. Nem is értettük egészen, hogy miért adta el a függetlenségét egész évre egy ezüstforintért s csak most vallhatjuk be egymásközt, hogy Nozdroviczky László sokkal hamarabb fölismerete a magasabb erkölcsi rendet, mint mi és az ezüstforintnak vajmi kevés jelentősége lehetett az ő szemében.

Nozdroviczky nagyságra negyedik volt hátulról a tornaórán. Ha most elképzeli, hogy olyan társadalmi alakulatról volt szó, mint a munkácsi főgimnázium I. B-osztálya, akkor könnyű kitalálni, hogy Nozdroviczky László alig volt magasabb, mint amilyen hosszú a neve. Korához és kortársaihoz képest azonban félelmetes izmokkal rendelkezett, tenyere erős volt, kezefején horzsolások és karmolások voltak, amelyekről ő úgy nyilatkozott, hogy azokat a volóci sziklakon és a fák tetején szerezie. Mert ő akkor nyilatkozott nekünk. Most lehet, hogy mint kitűnő tisztviselő, csak közvetlen főnöke engedélyével állhat szóba a nyilvánossággal, akkor azonban szuverén módon élt és mi sem természetesebb, mint az, hogy szeptember végén már ő vezette az osztályj rohamra reggel a gimnázium nagy kapuja ellen, mikor a pedellus még nem akarta beereszteni az ifjuságot az épületbe.

Csinyjei közül megjegyeztem a következőket: Ő tanított meg bennünket arra, hogy őszi estéken borzasztó ijedelmet lehet költeni azzal, ha az ember felugrik a földszintes házak nyitott ablakába. Ő informált bennünket arról, hogy a VII. osztályban egészségtant is tanul az ember s Fényes doktor pódiuma alá vekkerórát szoktak tenni a fiuk. A vekkerre a gyűjtést már az I. B-ben megkezdte. Az ő kezdeményezésére indult meg az akció Vargha tanár ur ellen, amelynek eredménye az volt, hogy a tanár urnak a természetrajzi órára senki sem hozott friss gyümölcsöt, mert ő felbújtotta az osztályt, hogy a tanár urnak nincs pénze és megeszi a gyümölcsöt. Akik mégis gyümölcsöt mertek hozni, azoktól ő szedte össze és ő ette meg, mert neki sem volt pénze. Ő volt a lábdobogás szervezője, ő mutogatta az első gumit, mikor nem tudta a leckét.

Igy mehetne ez a felsorolás akár reggelig.

Mi az ő büvölete alatt álltunk, hatalmas nőttön-nőt, már apró összeütközései voltak a tanári kar érdemes tagjaival, már az egész gimnázium tudta, hogy Nozdroviczky László a legféltelenebb és legrakoncátlanabb diák, mikor váratlanul ellenakció kezdődött ellene. Nozdroviczkyt akkor már nyolcadszor irták be az osztálykönyvbe, az első tanári konferencián megrótták magaviseletből s az édesapja interveniált a tanároknál, hogy ne küldjék el inasnak, majd ő megpróbál valamit csinálni azzal a kölyökkel.

Már késő október volt, mikor egy délutáni hittanórán megkezdődött Nozdroviczky László bekerítése. Nozdroviczky az utolsó padban ült s ima után Ratkovszky Samu, a hittantanár pap, csontos fehér ujjával intett Lacinak.

— Gyere ki!

Megdermedtünk. Ratkovszky főosztelendő ur elővette a nádpalcát. Ebben a pillanatban éreztem először, hogy mi az a szolidaritás. Az osztálykönyvbe való beírás, a róvó cédula, a szépszó, a „lelkérebeszélés“ — mindezek a humanus pedagógiai eszközök nyomban eltörpültek, mikor a kis sárga pálcá megjelent a főosztelendő ur finom kezében. A katedrát vérpadnak láttuk s minden szem Nozdroviczky felé fordult, míg a padsorok közt végig inent. Talán könnyeztünk is, de mukkanni nem mertünk, mert akkor a bot törvény nélkül is tekintély volt — sőt talán éppen törvény nélkül az.

— Laci, kezdte siri csendben a hittan tanára, te vagy a legrosszabb fiu a gimnáziumban. Tagadod?

— Nem.

Ez a *nem* lángba borította az arcunkat. Nem! ... Nem fél! Jaj, ha most tapsolni lehetett volna!

— Látod, ezt szeretem! — folytatta a hittan tanára. — Ez beszéd! Tudod te, hogy mi az a férfias bátorság?

Mi nem tudtuk, de úgy dagadt a keblünk, mintha fölünk kérdezték volna ezt a szép dolgot.

— Aki ilyen bátran megmondja a szemembe, hogy nem tagad le semmit, azt én nagyrabecsülöm. Abból ember lesz!

És a tanár ur felállt a pódiumon. Kinyitotta a katedra tetejét és beledobta a nádpalcát. Lehattunk vagy harmincan katolikusok ott a hittanórán, harminc vadul égő szempár leste a két „férfi“ minden mozdulatát s elakadt a lélekzetünk, mikor láttuk, hogy a tanár ur lemegey Nozdroviczkyhoz, a hóna alá nyul és felemeli magá-

hoz. Nagy ember Ratkovszky Samu (ma is él, az Isten áldja meg) és azt mondja Lacinak:

— Fiam, mikor ekkora ember leszel, mint én, akkor se felejtsd el, hogy ezen a hittanórán először kötött veled szerződést egy pap, mert méltónak talált téged arra, hogy a szavadat vegye. Én ígérek neked egy ezüstforintot, ha te egész éven át összefont karral ülsz a hittanórák alatt, egy szót sem szölsz senkihez, nem rugdalódzol, nem szösz összeesküvést a gyümölcsbordás ellen, nem köpsz le az emeletről a rendőrkapitány fejére, nem cseréled ki többet a IV. osztály ajtaján a táblát az I. osztály táblájával — szóval ha úgy viselkedsz, ahogy bátor és nyílt férfizez illik. Állod-e az alkut?

— Állom!

És akkor letette a fiut a földre. Ez volt az első szerződés, amelyet a levegőben kötött az egyik fél. A tanár kezét nyújtott a fiunak, megvárta a kis kezét s aztán azt mondta:

— Mától kezdve pedig itt ülsz az első padban, az első helyen. Te nem való vagy az utolsó padba.

A diadal ünneplésének többféle formája van. A királyok harsonákat fúvatnak bevonulásuk alkalmával, a szerelmesek virágot szórnak a leány lábai elé. Mi akkor csak csosszantani mertünk egyet a pad alatt. Lehet, hogy csak megmozdultunk, de ez a csosszantás akkor fölért egy fejlődmi zenekar indulójával, amely Nozdroviczky László bevonulását kísérte az utolsó padból az elsőbe. Nem tudtuk mi, hogy mit ünnepeltünk ezzel a gyanus mözgással, csak éreztük, hogy itt valami nagyon szép dolog történt, felmagasztalás, amely több volt minden kitüntetésnél és nagyobb időre szólt, mint a nádpálca működése.

Mondjam tovább? ... Nozdroviczky László eminens lett magaviseletből. Szobor volt. Mozdulatlan. Komolyan ült, karbatett kézzel, szép nagy kék szemével itta a tanár szavait, az utcán egyedül ment, az iskolába, nem vezetett rohamot. Eltűnt a volóci vad gyerek és pár perc alatt megszületett benne egy új ember, akinek társai lassan kezdték megcibálni régi nimbuszát. Az ezüstforintot minden év végén megkapta Ratkovszky Samu főosztelendő urtól, akinek ez az áldozat bizonyára a legszebb emlékei közé tartozik s valószínűleg éppen olyan alárendelt szerepet játszott nála, mint Nozdroviczky Lászlónál, aki azt sohasem utasította vissza.

És ezt a futó emlékezést el kellett, hogy

mondjam ma, mikor az érettségi találkozó idején mi is találkozunk, tizenöt évvel az érettségi után és ha visszanezdek erre a tizenöt éves pályára, minden harag nélkül mondhatom el, hogy ez volt az arány. Egy évi jóság, küzdelem, fegyelmezett-ség és egy ezüstorint. Kicsi jutalom s talán nem kell csökkenteni azzal, hogy sohasem a jutalomért jó az ember. Csak tudja Isten: melegítő érzés, ha valami csillog arra messze, az év végén, az ember előtt.

Vajjon Nozdoviczky László mit ért el 15 év alatt? . . . Hiszen ő már megkezdte a versenyt az I. B-osztályban.

Prédikálok.

— Vers a fiataloknak. —

*Letépem magamról nyakkendőm, gallérom s gyöngyházas
Úgy állok elétek a harapós őszi dérben. [ingemet,
Nincs mit szégyelnem előttemek, fiúk!*

*Nézzétek az én sovány testemet!
Nézzétek riadozó eszt szemeimet!
Ne higgyetek ti tolvaj keneteknek,
Meztelen mutatom szörny nyomorúságom.
Nem prédikálhatok jóságot, szépséget . . .
Igazság, velőthasító nyers igazság lettem:
Hulló család, bomló nép testamenturia!*

*Utolsó vasalrongyaim velem s rázom elétek a dérvérte földre,
Hadd vegyen meg az Isten hidege: csak meglássátok
S meglássátok a belémfújtott, kengérnek maszajlott
Tiltott igazság szent agyaráit.
Ne adjátok el önmagamatokért önmagatok, hogy
Hja, szent a kenyér!
Nem szent a kenyér,
Ha csak új nyomort szülni ad erőt!*

*Ne higgyetek ti nyálás próféta'knak!
Ne várjatok ti jóságra, esodókra!
Ti legyetek a Sors és Büntetés,
Mert ellenetek gázol s bűnözik . . .
Ne legyetek vállonvert szép-remények,
Jó, résztvevők, megértők. — Emberek,
Ne legyetek bukott életm vgyorja . . .*

Győzni! Győzni! — Erősek legyetek!!

Györy Dezső.

Apró csillagok a minden- napok szürke égboltján.

N. Jaczkó Olga

Hogy is szokott az lenni, fiatal testvéreim? Felnezzünk az alkonyodó égre és lemondóan megállapítjuk, hogy bizony beborult és holnapra valószínűleg eső lesz, nagy céltalanság, ólmos magunkbazaritás, semmit sem lehet kezdeni! Hanem csak nézünk, nézünk kitartóan és ime: a szürke felhőkből csöppnyi fény buggyan: mégis csak ragyog valahol egy picit csillagocská . . . kitartásunk mintha megsokszorozná, mert ill is, ott is akad párja és telehinti a szívünket a remény fényével . . .

Hát bizony a nap nem süthet állandóan, de a fény azért állandóan él és ha más nem, szemernyi apró csillagok hoznak hirt nekünk a létezéséről.

Ilyen az élet . . . a fiatal fejekre is rászürkül már a gondja, egyhangúsága. De nem szabad, hogy megadjuk magunkat annak a balhítnek, hogy nincsen semmi szép, ha nincsen bódító virágillat és hejehujás vigalom. A nap nem süthet állandóan, de nézzünk kitartóan a magasba és mindig fogunk látni apró csillagokat, amelyek hirt hoznak az Isten kegyelméről, az emberszívbe zárt nemességről, életszépségekről.

Kitűzők néhányat, amelyeket megláttam, . . . nézzétek velem és bizonyára megsokszorozódik a szemetek előtt, mindegyik párjára akad, hiszen a ti életek égboltja még sokkal színesebb, sokkal csillagosabb . . .

A Rózsi köténye.

Apa ment a városba. Hoz majd Rózsának egy ruháralvót, mert nagyon szükséges; — jó? — Igy intézkedik a mama. Apus szabadkozik, hogy nem ért a dologhoz, bizonyára nem fog jól hozni. — Dehogy is nem, hiszen olyan könnyű, majdnem mindegyik piros karton egyenlő.

Megjött a ruha. Mama kibontotta . . . és nagyot kacagott. — Apus, hová gondolsz, milyen lenne ebben a mi kis lányunk? Hiszen ilyen tarka holmit csak a faluvégi cigánygyerekek hordanak.

Aztán maga ment anyus vásárolni. Más ruhát kapott Rózsi. Az apuséból kötényt varrtak, hogy még se menjen kárba.

És csodálatos, hogy milyen rendes kis lány lett Rózsika! Isten tudja, mióta hordta a kötényt s tiszta volt, nem került mosásba.

Szilváné ráztak egyszer. — Szedd a kötényedbe, — mondotta a mama, — ugyis ideje volna, hogy kimossuk egyszer.

— De ebbe mama, ebbe?

— Hát miért ne, hogy ha megengedem?

Rózsika nem bírta tovább. Csak tágult a szive, tágult, egészen odáig, amikor már minden titok sírva árad ki az ember lelkén.

— Mama . . . mennyire fájhatott apának, hogy te kinevetted, amikor jót akart! Mennyire fájhatott! Hát látod, hogy ha kötényt is varrtál belőle, én mindig úgy hordom, úgy vigyázok rá, mintha . . . mintha mégis ünneplő ruha volna!

Bobik.

Nem angolosan, ipszilonnal kényeskedő „Bobby“, hanem így: Bobik. Ugy magyarázták a muszkák, hogy szemecskét jelent valaminek a szemecskéjét, amint például mondjuk, hogy: egy szem buza. Bobik a kutyák nagy társadalmának egy igen apró szemecskéje, idétlen rókafejjel, satnya kuvasztesttel.

Orosz tiszt gazdjával végigküzdötte a nagy háborút és vele együtt fogságba esett. Hányó-

dott ide-oda, rábízta erre-arra, míg a gazdája kiszabadul. Mert fogadkozott, hogy el nem hagyja. Legutóbb egy kisebb fogolytanyára került és mikor a muszkákat hazaszállították, Jakab, a mi muszkánk, a gondjainkra bízta. Mert gazdája mindaddig nem jelentkezett.

Bobik kitudtató gondozásban részesült, hogy ne érezze a hontalanság átkát. Megbarátkozott. Hanem mi történt? Garázda idegen kutya került az udvarra és úgy megtépázta a kis apróság nyakát, hogy szinte a csigolyáig marcangolta. Uriásira dagadt sebekkel volt tele. Az álla alatt szépen kivakargatta Bobik kurta lábacskaival, — de Istenem, mi lesz avval a nagy, gennyes csomóval fent, a füle mögött?

Nyöszörgött szegényke és hánykolódott egész éjszakákon s egy reggel... hinni sem akartuk: az egész daganat ott lógott a nyaka oldalán; gondosan tisztogatta, vakargatta. Nos, hát nem maga a Nagy Ápoló járt ott és gondoskodott róla, hogy ott fakadjon a seb, ahol eléri a kis kutya rövidke lába?

Az égi lajtorja.

Gyurica pénzt kunyorált. Sokat; három hatost. Iskolából jövet cipelte a rajta szerzett kincset: egy vörösbuza virágcserepet és annak szükecske területén kertészkedni kezdett. A kocsis neki ajándékozta a rizmaringát, ami vasárnap a kalapja mellé volt tűzve, azt ültette a virágcserepbe Gyurica.

Valahogy belekapaszkodott a gyenge hajtás a földbe s a mellé tűzött kis lajtorján sápadtan, vékonyan kúszni kezdett. Ám Gyuricának szörnyen tetszhetett, mert nem is játszott tanulás után, csak öntözte a rozmaringot és ragyogó szemekkel nézte, nézte...

Egyszer egy nagy diák jött hozzánk látogatóba, már egyetemista. Gyurica bácsinak hívta. A rozmarinnal is eldicsekedett neki.

— Te fiu, — mondta a vendég, — úgy nem lesz ebből soha semmi; világba fog nőni, de nem fog bokrosodni. — S amíg Gyurica másfelé nézett, szépen lecsipte a rozmarin lét-rára kúszó két vékony ágacskaát. Segített rajta... Hanem a szegény Gyurica, amikor odanézett, csak felzokogott nagyon, de nagyon keservesen.

— Bácsi, bácsi, mit csinált a Jákob lajtorjájával?

— Micsoda lajtorja? Én csak megnyestem a virágodat, hogy jobban bokrosodjék.

Gyurica aztán megmagyarázta: — Ugy szerettem nézni, ... épen olyan volt, mint a bibliában Jákob lajtorjája. A rozmarin levélkéi voltak az angyalszárnak. Most már csak közönséges rozmarin lesz!

Óvatosan! Könnyelműen sokszor elítéljük fölöslegesnek, hibának, ami másnak esetleg érkező lajtorjája!

Levél olvasóinkhoz.

Kedves Ifjú Barátaim!

Meleg szívvvel köszöntelek benne-
teket, akik magyar írók művein lelke-
sedtek, akik a magyar nyelv zenéjét
értitek. Az én szívem is együtt dobog
a ti szívetekkel; a vérem ritmusa egye-
zik a ti tüzes véretek ritmusával. Azt
kérem tőletek, hogy — ha megláto-
gallak benneteket „A Mi Lapunk“
hasábjain s mesélek nektek, — hall-
gassátok szívesen. Amit érzek, ami
gondolat a lelkemből kivirágzik, amit
a fantáziám alkot: az a magyar ifju-
ságé: — tehát a tiétek is, csehszlová-
kiai magyar fiúk.

Radványi Kálmán.

Örömmel és hálával közöljük Radványi
Kálmánnak, a „Zászlónk“ szerkesztőjének, a
magyar ifjusági irodalom vezérének fenti leve-
let, amellyel állandó munkatársa lett A Mi La-
punknak. Januáriusi számunkban már is hozzuk
kitűnő elbeszélését: „Hegedüs Gabi cserkész
lett.“ Reméljük, hogy kedves olvasóink ezt az
örömhirt szívesen fogadják karácsonyi ajándéku-
l.

A szerkesztőség.

Bárfay István:

Cserkészavatás

Leszek: paráztűz fénye,
Zúgó nagy völgyek mélye,
Tavaszhajléta, nagy tél keménysége,
Csillag rohanása mérhetetlenségbe,
Diák, erő, hatalom,
Jóság, szeretés, álom!

Húz a nyár; nóta csendül.

Lüktet a lelkem. Lendül.

Akaratom húz egy nehéz ezüst láncon;

Keresztül török száz állottvirizű sáncon

Bérecere! — Nagy völgyek alul

Szépség, esodálát csordul!

Száz szemhez kettő:

Tüzes, meleg, kerekdő!

Törvényem szent lesz mint az élet: cserkészélet!

A mély tengerből halásznak ezer éket!

Liliommal ékesítem

És imám zsongó újján

A magas égbe hintem!

Darvas János:

Magyar világtájak.

Fönn, Éjszakon :	Napnyugaton :
Éjszaka van.	Alkony nagyon.
Lenn, Délszakon :	S Kelet felett:
Tél szaka van.	Nincs Kikelet.

Két barát beszélget.

Azt mondom én neked, fiatal barátom, hogy mindent lehet, csak akarni kell. Ha erősen akarunk valamit és amellett nem tesszük ölbe a kezünket, akkor előbb-utóbb miénk a győzelem. Nézd A Mi Lapunkat, ugye hogy győzött? Száz meg száz diák sereglett a mi lilomos zászlónk alá és a táborunk még egyre növekszik. Mult hónapban úgy szétkapkodták a lapot, mintha csupa krémes béles lett volna és a szétkapkodott újságcövek helyén garmadába gyűlnek a magyar diákok lelkes üdvözlő levelei.

Bezzeg másképp volt ez néhány hónappal ezelőtt! A Mi Lapunk olvasói elszéledtek, alig egynéhányan tartottak ki mellette jóban-rosszban. Jóban ugyancsak kevés része volt az utóbbi időben A Mi Lapunknak, se pénz, se posztó, akarom mondani: se író se olvasó. Lajos bátyánk hol egyre gyűrűlő előfizetőit, hol meg egyre szaporodó gondjait számolgatta és mi tagadás, egy szép napon azt írta nekem, hogy kedves barátom, én már belefáradtam a hasztalan hadakozásba, nesze, itt a tollam, aztán csihi-puhi, verekedj helyettem is, nekem már elég volt.

Csakhogy én nem állottam kötélnek... Azaz hogy... De hadd meséljem el szép sorjában. Jó uram, nem addig ám, válaszoltam neki. A Mi Lapunknak meg kell maradnia, ahhoz pedig múlhatatlanul szükséges, hogy A Mi Lapunk Lajos bácsija is megmaradjon. Magamban egyebet is gondoltam. Dehogy is tudna meglenni a mi Lajos bátyánk az ő diákjai nélkül, így okoskodtam. Aki oly szeretettel csügg az ifjuságon, mint ő, az nehezen tudna elszakadni attól a laptól, melynek hasábjain az ifjuság ad egymásnak találkozt.

A Mi Lapunknak szüksége van Lajos bátyánkra, neki meg szüksége van A Mi Lapunkra, róka fogta csuka, csuka fogta róka, varga fogta mind a kettő. Ugy bizony, kedves barátom, én voltam az a varga, aki a Lajos bátyánkat is,

meg A Mi Lapunkat is elhozta neked, szeresd őket, mert megérdemlik.

Azt kérdezed, hogyan sikerült új életre keltetni A Mi Lapunkat, mikor már úgy látszott, hogy nem lehet többé megjelentetni? Kedves barátom, *mindent lehet, csak akarni kell!* Mi erősen akartuk, hogy ez a lap megmaradjon és — nem tettük ölbe a kezünket, látod, Lajos bátyánkat könnyű volt megnyerni a tervnek, hanem Lajos öcsém meghódítása már nem oly könnyű dolog, mert tudnivaló, hogy ő utolsó vizsgáit morzsolja mostan.

Még nehezebb volt felkeltetni íróinknak és költőinknek érdeklődését a mi szerény kis lapunk iránt, — de mindent lehet, mondom, csak akarni kell! Mi erősen akartuk, hogy a csehszlovákiai magyar ifjuságnak olyan lapja legyen, amelyet minden diák örömmel vesz a kezébe és amelyet te is úgy vársz a hónap elején, mintha jó barátod jönne hozzád látogatába. Addig lelkesedtünk és lelkesítettünk, amíg jeles írók, költők és tudósok figyelmesek lettek a szavunkra és tehetségük, tudásuk javát felajánlották a csehszlovákiai magyar ifjuságnak.

Hanem az igazi munka csak most kezdődik. Mert nem elég erősen akarni valamit, dolgozni is kell érte. Mindjobban gazdagítani kell A Mi Lapunk tartalmát, csinósítani, fejleszteni kell minden tekintetben, szünetlenül, megállás nélkül. Tudom, hogy meg szoktad mérni magad, kedves barátom és mindig megjelölöd az ajtófélfán, mennyit nőttél. A Mi Lapunk is serdülőfélben van mostan, akárcsak jó magad; minden új száma egy-egy hüvelyknyi növekedést jelent. Együtt munkával, közös igyekezettel növeljük, fejlesztjük az újságot, pajtás, mert *csak az együttes munka vezethet eredményre.*

Hogyha régi olvasónk vagy, fiatal barátom, akkor ismerheted már a sikerünk titkát. Ha még nem ismered, én kikiáltom inhen, hogy a lilomos zászló alá gyülekező fiúk és lányok meghallják és el ne felejtsek a jelszavunkat: **erős akarat, munkás kéz, baráti összetartás.**

Dr. Fenyes Pál

Az arénában.

(Fischer Colbrie püspök emlékének.)

Kínszenvedéssel vemhes az aréna.

A mártírok birkákként beterelve.

A szívük égbe-hallatszóan dobog,

bár siri csönd van... bár az ajkuk néma...

A bűnük tenger: más Istent imádnak...

A provinciák minden légiója

köríti őket, mesterkéltn Falak

s tüskés sövénye milliónyi vádnak.

Fent a tribünön césárok röhögnek.

Vonagló, tépett szívek vergődése

szép látvány, szörnyen szórakoztató...

Tivornya készül vérivó rögöknek.

A fenevadak jönnek csapatostól.

Összébb szorulnak a halálra szántak,

mágnesként húzza őket a Kereszt,

melyet szorongat atyjuk, az Apostol!...

A feszület hőskké mágneszte...

Egy Szörny nagy ivben a középre ugrik:

A Pásztor meghal... megremeg a nyáj...

Tigrisléptekkel közelít a Veszte...

Fent a tribünön césárok röhögnek.

Tépett szívek vonagló vergődése

szép látvány, szörnyen szórakoztató...

Farsangjuk van könny — s vérivó rögöknek...

Mécs László.

Mikulásnapra.

Irla: Tichy G. György.

Nehéz- sötét este ül a világító, fehér hómezőkön. A szelid színtelenség nyomasztó nyugalma valami különös Jó — Szép elkövetkezését sejteti.

Csakugyan. —

A messzi végtelenségből egy nagy, megörnyedt alak jön hosszú, kimért léptekkel; bozontos, ősz szakála és haja van, a hátán batyut cipel és görcsös botjára támaszkodva bandukol a hómezőkből gombamódra kiemelkedő kis házak felé. Lépései mély nyomokat hagynak a hóban, ő eltűnik, elvész a sötétségben, csak a nyomok maradnak meg...

Mikulás este van.

A Mikulás megy ott a hómezőkön, megy fáradhatatlanul az apró, vörösen pislogó házacs-kák irányában, hogy meglátogassa valamennyi neki kijelölt helyet.

És a házakban izgalomtól kipirult arcu jó gyerekek várják őt. Mikor benyit a szobába, megdobbán a szívük, eláll a lélegzetük: itt a Mikulás!

Csörögnek a láncok a Mikulás kezében, a gyerekek reszkető, öntudatlan félelem — örömben letérdepelnek szépen, imádkoznak és mikor az Ismeretlen kiosztja busásan ajándékát a gyerekek közt, kezét csókolnak neki, boldogok, táncolnak, ugrálnak.

Mikulás-napja van.

Tegyünk mi is így.

Várjuk mi is kihevült orcával a Mikulást — a Föld jó szellemét — várjuk igazi, belső várással. És nem úgy, mint a már romlott, maguk korából kifelé növvő gyerekek, akik nem értik a Mikulást és azért félnek tőle, de amikor elmegy, odasugják egymásnak: ez a szomszédék Jánosa volt, nem is igazi Mikulás: azután utána szaladnak és lesik, hova megy, mit csinál, igazuk van-e?

Ne így várjuk őt, ne így fogadjuk őt: kételkedéssel, hanem higgyünk benne vakon, mint a jó, romlatlan nagygyerekek, ő megérdemli ezt. Mert őt nem máma találták ki, ő mindig volt, kezdet-től fogva.

A Mikulás minden évben elhozza az egész esztendő munkájának gyümölcsét, az őszertermést és szétosztja a gyerekek között.

Szétosztja — igen — kivétel nélkül, minden ember között, akár megérdemli, akár nem — mert a Mikulás jó. Ő mindenkinek egyformán juttat, ő mindenkit egyformán szeret.

A Mikulás egész évben fáradhatatlanul járkel és összeszedi az ajándékokat, csak azért, hogy kioszthassa azokat azoknak, akiknek szükségük van rá. Azoknak akik éheznek, hogy egyenek; akik szenvednek, hogy csillapítsa fájdalmukat; azoknak, akik szomorúak, hogy megnevettesse őket; akik életuntak, hogy életkedvet öntsön beléjük. És ad és csak ad szüntelenül. — Aki nem kap, azért nem kap, mert nem akar kapni. Mert nem látja az odanyújtott ajándékot, nem érdekli őt. S ha mégis látják, a legtöbben silány utáztatok után nyulnak, csillogó üvegek, hamis gyöngyök, szappanbuborékok után, az után, ami tetszelős. S csak amikor a tetszetős külsőleg a kezében van, veszi észre, hogy tulajdonképpen semmi sincs a kézben, a vékony üvegyöngy összeroppan, a szappanbuborék szertefoszlik. S valami tompa — fájdalmas érzés szorítja az ember mellét ilyenkor: Csalódott! — Csalódott...

Miért? Mert nem látta meg a hitvány utáztat mellett a valódit, az értékeset. Pedig a Mikulás egyformán nyújtott oda mindent neki. Mindenkinek. De a csillogó tetszetősebb volt, a szerényen meghúzódó belső értéke, amely nem látszott olyan értékesnek, olyan izgatónak. — Ott a komolynál gondolkodni kell — einberré kell lenni. És az olyan nehéz.

Ezeket nem érdekli, hogy mit dolgozik a Mikulás, amikor a legjavát, legbelsejét, mindenét odaadja nekik. S a Mikulás jó, még csak nem is nehezten érte, ha nem akarják elfogadni tőle az odanyújtott értékes ajándékokat, tudja, hogy csak kevesen vannak, akik igazán értik meg őt. S ő nem csügged, dolgozik azért azoknak a keveseknek is.

Legyünk mi is azok közül a kevesek közül valók. Szeressük a Mikulást és higgyünk mi is benne, mert ő egy darab a Múltból, a régi jó időkből, a nagyból, nemesből, igazból.

A Mikulás mindig egy és ugyanaz volt és marad, ha minden változik is, a Mikulásban nekünk kell élnünk, nekünk kell kapnunk és adnunk...

Kölcsönösen adnunk egymásnak.

Legyünk mi a Mikulások és a jó-gyerekek egy személyben. Tegyük ki mindnyájan cipőinket az ablakba, rakjuk bele egymásnak a legértékesebb ajándékainkat és örüljünk neki őszintén, szívből, kis gyermekek módjára.

És ha mindenki tudásának és tehetségének legjavából ad embertársának, akkor cselekszünk a legjobban és legméltóbban a jó öreg Mikuláshoz.

„A Mi Lapunk“ jubilál.

Munkánk közepette észre se vettük; kedves olvasóink, áldozatkész munkatársaink figyelmeztettek reá: A Mi Lapunk öt éves. Istenem, hát lehetséges ez? Már öt év repült volna el? Hiszen csak tegnap indítottuk bizonytalan utnak; hiszen csak tegnap tanakodtunk azon, hogyan adjunk minden olvasmánytól megfosztott cserkészzeink, diákjaink kezébe magyar írást?!

És mégis úgy van! Öt év pergett le az idő rohanó orsóján s mikor átlapozom A Mi Lapunk öt évfolyamának 57 számát, megilletődéssel nézem az egyszerű, fekete betűket és a nagy feketeségből felém áramlik az a nagy szeretet, hevület, jóság, amellyel kedves fiúk, édes leánykák velem és sok felnőtellel együtt megirták mindazt, ami kis lapunkban napvilágot látott. Színes, gazdag világ ez! Arról nem is beszélek, hogy mennyi élet csordul a sok ki nem nyomtatott, de félretett kísérletező cikkből, versből és sok-sok száz, ezer bizalmas diáklevélből.

Öt év! Ki hitte volna? Ezen idő alatt elvérzett a „Turul“, a „Vakáció“, a „Jövőnk“, a „Tanulók Lapja“. „A Mi Lapunk“ még él; sőt újabban sok-sok ifju és felnőtt dédelgetése mellett, sok jelentkező új előfizető támogatásával merészebb ivben lendül fölfelé...

A kis Hamupipőke életerősnek bizonyult. Mi ennek az oka? Nehéz rá a felelet, de némileg megtalálhatjuk tán abban, hogy nem akart sohasem vásári portéka lenni, mindig igyekezett az ifjuság érdekeit szolgálni, nem rugta ki maga alól a vallás-erkölcsi alapot és nem volt hiveszélsőséges irányzatoknak. Őszinte, egyenes, igaz volt mindig s nem feledkezett meg arról a szentírásai igazságról sem: „Adjátok meg a császárnak, ami a császár-é, és Istennek, ami az Isten-é.“ (Mát. 22. 21.)

És Isten megáldotta vetésünket. Olvasóink szeretik a Mi Lapunkat; a hatóság sem gáncsolja el nemes törekvésünket. Vagyunk! És élni

akarunk. A munkás, igaz ember pedig megél a jég hátán is!

Mit cselekedtünk? Van-e munkánknak gyümölcse? A szerkesztőség ezt nem keresi. Elég az a tudatunk, hogy jó munkát akartunk végezni és ezt az akarásunkat méltányolni is tudja olvasóink nagy tábora. Köszönet nekik a bizalomért, az anyagi támogatásért és köszönet sok önzetlen munkatársunk egy-egy virágszáláért!

A pillanatnyi ünneplés, megpihenés adjon erőt az újabb munkára, hogy olvasóink állandóan növekedő tábora megjelje A Mi Lapunkban azt, amiről öntudatlanul, sejtve álmodozik. Isten velünk!

Lajos bácsi.

Üdvözetek.

A Mi Lapunk öt éves fennállása alkalmából a következő kedves sorok érkeztek:

Beregszász: Kedves Szerkesztő ur! A Mi Lapunk öt éves fennállása alkalmából a beregszászi áll. realgimn. „Bagoly” cserkészcsapatának parancsnokai 46 cserkész nevében nagy örömmel üdvözlök a tevékeny szerkesztőt, aki fáradtságot nem ismerve, fiatalos lelkesedéssel dolgozik egy új, jobb embertípus kialakításán, egy szebb, emberibb jövő megalapozásán. Adjon erőt és kitartást nehéz munkájához a mi együttérző szívünk szeretete. *Haba Ferenc* parancsnok, *Zavilla Viktor* h. parancsnok.

Košice—Kassa: A mai idők magyar éjszakájának szomorú rögein látni, érezni, hallani a magyar cserkészfűjság lelkes, jövőt ígérő dühöngését: ez mindannyiunknál életet jelentő nagyszerű élmény. A szlovenszkoí magyar cserkészetet, egyáltalán ifjúság lelkesítő bajtársaként bukkant föl öt évvel ezelőtt A Mi Lapunk. Mindnyájan ismeritek! Ma már öt éves: nagy szó! Öt év óta gyűjtő lencséje, tárogatója, tábortüze, közös dobnása mindnyájunk gondolkodásának. S ez a kedves Bajtárs nemes eszményiségével, lelkes hevületével, tisztult ismereteivel bekopogtatott minden igaz cserkész lelkén, hogy vezessen, tanítson, összefogjon, erősítsen. Élénken lebeg még előttem a kép, mint kapkodták széjjel s olvasták a ma már halálra ítélt kassai cserkészek, Nagy munkát végez „A Mi Lapunk!” Ép ezért tisztelet a szerkesztő „Lajos bácsinak”, aki öt év nehéz viharai között is biztos kézzel vitte előre a magyar cserkészet bajtársát! „A Mi Lapunk”-ra továbbra is nagyszerű, fokozott hivatás vár, melyet serdüléséhez, fejlődéséhez mérten ki is fog fejteni. Ehhez adjon a jó Isten továbbra is erőt! Jó munkát! Cserkészüdvözzellettel Rákóczi városából *Aldorjai Benedek*, volt cserkészparancsnok.

Užhorod—Ungvár: Testvér! Öt évvel ezelőtt vonaton ültem, Užhorodra jöttem, hogy állásomat elfoglaljam. A vonatban olvastam, hogy megjelenőben van „A Mi Lapunk”, szerkeszti Scherer Lajos. Különös melegség lopódzott a szívembe. Ugy éreztem, mintha üdvözzetlet kaptam volna abból a gondtalan világból, mikor az én miskolci cserkészeim első táborozásukra Scherer bácsi vezetése alatt mentek Keszthelyre, a Balaton mellé. Egy évre én jártam ott velük. — Az öt év előtti magányos utas ma immár megint egy cser,

késznevezdeknek nevében, Ruszinszko cserkészei nevében üdvözölheti a lapot és szerkesztőjét, a jó Scherer bácsit. Furcsa véletlen, hogy mi, akik annyi régi és új, meg egyre újonnan szövődő szállal fűződöttünk egybe, szemtől szembe még nem láttuk egymást. De talán ép ez bizonyítja, hogy a cserkész eszmék távolságot és időt nem ismerve hatékonyak és embereket minden időre testvéri szeretetben egymáshoz köthetnek. Testvér! Együtt ünnepelünk Veled, hiszen magabizóan, önerőből indítottad meg a lapot, amely a magyar ifjúságnak szellemi vezére lett. Ahogy lestük az elsejét, meg a 15-ikét, hogy jön-e már A Mi Lapunk és zsörtölődöttünk minden késéért, úgy most még nehezebben várjuk az elsejét és bizony megnezzük néha a hónap folyamán, meg az arra a hónapra járó számot tényleg megkaptuk-e már. Kívánjuk, hogy mielőbb bekövetkezzék, hogy megint havonként kétszer várhassuk a mi lapunkat, diákcserkészeknek, öreg vezetőknek egyaránt hűséges barátját és útmutatóját. Testvér, jó munkát! *Balu*, Ruszinszko legöregebb cserkésze.

A Rim. Sobotai—Rimaszombati cserkészektől a következő levél érkezett: Öt év óta hallom az iskola folyosóján minden hónapban a cserkészfűktől, amint egymástól érdeklődve kérdezősködnek: „Nem jelent-e még meg „A Mi Lapunk”? Nem csoda, ha érdeklődnek, ha várják, ha szeretik, hiszen ez az összekötő kapocs a testvércsapatok között. Ebből ismerik meg egymás életét. Ez a szellemi tápláléka a cserkészeknek. Ez olyan gyönyörűsége az iskolai év folyamán, mint amilyen a nyári szünetében a tábortüz, mely világít is, melegít is.

Szép a tábortüz lángja, kedves a zsaratnok sziporkázása. Az a lobogó láng mintha csak integetne, csalogatna: telepedjétek le mellém, daloljatok! A tűz recsegése, pattogása mintha csak beszélne annak, aki érti. S a cserkész érti és élvezi. Áhitattal hallgatja, áhitattal nézi. Mikor aztán kigyönyörködtette magát s meghallgatta: felel neki dallal, tüzes dallal. Amire a máglya lángja még szebben lobog, tüze még kedvesebben ropog. Ugy élvezi a cserkész, mert az láng meg a cserkész lángja rokonok. Megértik egymást!

Két-három hétig gyönyörködhettek a tábortüz lángjában, két-három rövid hét, aztán kialszik a tábortüz, elhallgat a nóta. Csak az emlékezete él tovább, tovább, míg a következő évben megint fellobog az új tábortüz lángja.

De míg az új tábortüzet meggyújtják, addig, addig pótolja a tábortüz gyönyörűségét és melegét „A Mi Lapunk” Pótolja immár öt esztendő óta! Ugy gyülekeztünk „A Mi Lapunk” köré ithon melegedni, lelkesedni, nóát tanulni, mint nyáron a tábortüz köré.

Mikor megjelenik, mintha a tábortüz lángja lobogna fel. „A Mi Lapunk” is nekünk világít, minket melegít, lelkesít. Nekünk beszél, nekünk mesél, minket gyönyörködtet öt esztendő óta!

Világíts, melegíts, mesélj, gyönyörködtess és szerezz még sok-sok igaz hívet a cserkészet szent eszméjének, annak a szent eszmének, amelyet Szlovenszkon „A Mi Lapunk” képvisel. Cserkésztestvéri szeretettel: *Báthory Andor* cserkésziparancsnok.

Komárno—Komárom. Táborozásaink legkedvesebb emlékei a tábortüz mellett eltöltött órák, csendes nyári estéken, nagy hegyek aljában. Tréfáltunk, daloltunk, meséltünk, komoly dolgokról beszélgettünk és fenn a magasban a hűnyó csillagokon túl az Isten szeme örködött fölöttünk. Én úgy gondolom, hogy A Mi Lapunk is ilyen kedves tábor-

tűz, amelynek a lángja összegyűjt bennünket szétszórta csapatokat és mesél, dalol nekünk, tréfál velünk, oktat bennünket és örökdió a jellemes, becstelenes munkánk felett. „A Mi Lapunk” jubileumot ünnepel. Öt éve harcol, küzd-fárad a cserkészideálért. Most egy pillanatra megpihen, hogy visszatekintszen az elmúlt öt év munkájára és eredményeire. És ebben a pillanatban oda sereglenek mindazok a csapatok, melyeket istápol, segített, hogy lelkesen, házias szívvel ünnepeljék, szerető szavakkal köszöntsék a vezért, Scherer Lajos tanár, szerkesztő urat és A Mi Lapunk minden lelkes támogatóját és barátját. Mi is ott vagyunk közöttük és kívánjuk, hogy legyen jövőendő munkájukon is Isten áldása. Juttassák diadalra az igaz, nemes cserkészerményét. Az ő Komárom cserkészei, a déli végek őrszemői jó munkát kívánunk! *Dr. Hajdu Lukács*, bencés tanár, cserkész-parancsnok.

— A magam részéről szívből üdvözlöm a szerkesztőséget s még igen sok jubileumot kívánok. Őszinte tisztelettel: *Bíró Lúcián*, bencés főgimn. tanár.

Domazlice: Öt évvel ezelőtt kelt életre a mi szerető szívünk melegével telített „A Mi Lapunk”. Ott voltunk hatan, néztük Vigh Károly nagy rotációs gépét, ahogy dobálta ki magából „A Mi Lapunk” első számának oldalait. Aztán úgy fogtuk az első számot megilletődve a kezünkbe, szeretve simítottuk végig szemünkkel a sorokat, mert a *mi munkánk* hozta életre, amely munkát a szlovenszkói magyar ifjuság iránti végtelen szeretetünk diktált. — A mozgalom élén Scherer Lajos parancsnokunk állt. Azóta megismerték a nevét, munkájának minden áldását, nehézségét, önzetlenségét. Ő az egyetlen szlovenszkói ember, aki valóságot adott a magyar ifjuság nevelését illetőleg: vezette a losonci csapatot nehéz időkön át és szerkesztette öt éven keresztül „A Mi Lapunk”-at. (Öt iskolai tankönyvről és 5 igen hasznos cserkészkönyvecskéjéről nem is szólván.) Köszönjük a munkát, a hitet, az igazságokat s az elvetett magból kilombozott fát! Innen Domazlicéből, nehéz katonanapok elfoglaltságából írok. A sors különös szeszélye hozott össze itt egy cserkészzel. Szomszédom, hálótársam. És nem írhatok szebbet „A Mi Lapunk”-nak a jubileumára, mint azt, hogy Salgó Sándor volt komáromi segédtsízt, most aspirant hegyi tüzér, „A Mi Lapunk” hatása alatt lett cserkészzé. Ezzel a melegszívű magyar fiúval sokat elbeszélgetek a diákéletről, a cserkészettről és sok mindenről. Így küldjük ketten, két messze vetődött, de egy eszme által megszállott szívű örök gyerekek, meleg jó kívánságainkat „A Mi Lapunk”-nak és szerkesztőjének, Scherer Lajosnak. Az egyiket „A Mi Lapunk” vezetett új virágos utakra, a másiknak ott jöttek az első írásai, onnan kapta az első biztatást, a nyomtatott betűk felett érzett örömet. Aztán jött öt hánytvetett esztendő „megrakodva búval és örömmel”, de a liliomos zászló még mindig ott leng Sziv-várunkon, ahová erős kézzel ültették annak idején. *Marek Antal*, volt cserkésztsízt.

Sabino—Kisszeben. Igen tisztelt Szerkesztő Úr! A Mi Lapunk jelen számával betölti fennállásának ötödik évét. Ha egy ifjusági lap — magyar lap! — a mai zord időkben, mikor hatalmas lapok, gazdag vállalatok sorra buktak és buknek, öt éven át fenn tudott maradni: ez a tény annak a bizonyítéka, hogy a lap fennmaradásánál különös fenn tartó erők működtek.

Engedje meg, igen tisztelt Szerkesztő Úr, hogy az

ötéves fennállás ünnepén — üres magasztalás helyett — én boncoló késemet vehessem elő és rámutathassak a lap életének azon erőforrásaira, melyekből a lap fennmaradása — mint okozat — természetesen következik.

A lapok életében különösen három tényező döntő: mit ad a lap, kinek adja és mennyiért adja, amit ad.

Ezen tényezők közül a második és harmadik inkább külső tényező; a lap belső értéke attól függ, mit ad azok számára, *akinek számára van.*

Mit is ad hát olvasóinak ez A Mi Lapunk? Ez a legfontosabb kérdés, melyre válaszolnunk kell, ez a legfontosabb tényező, melyet boncolnunk kell.

Ha csak néhány számát tekintjük is át, gazdag, változatos tartalmat találunk benne: szépirodalmi cikkeket a szív és izlés nemesítésére, tudományos cikkeket az elméleti és gyakorlati tudás gyarapítására, erkölcsi irányú cikkeket a jellem kialakítására, élceket a kedély és szellemesség fejlesztésére, rejtvényeket az ész élesítésére és találgatásának fokozására stb.

A Mi Lapunk bevezeti az ifjuságot a költészet kedves virágos kertjébe, a tudománynak tán komor, de fenséges csarnokába, az erkölcsnek megalkuvást nem ismerő szilárd palotájába, az élcek és rejtvények játszi birodalmába.

Ime, ilyen *sokoldalú érdeklődést* tesznek lehetővé azok a cikkeket, melyekből A Mi Lapunk felépül! A lap fennmaradásának egyik legfőbb titka kétségkívül ebben a tényben rejlik.

És kik írják ezeket a cikkeket? Az ifjuság barátai és — *az ifjuság maga!*

Óriási fontosságú dolog ez, melyet a szülők közül is csak kevesen tudnak értékelni. Van lap, melybe az ifjuság maga írhat és ir is! Egyik a másiknak, a fejlettebb a kevésbé fejlettnak. . .

Amaz megteszi első szárny-próbálgatásait és tovább fejlődik, emez példát lát, buzdítást nyer, bátorságot kap, hogy ő is megpróbálja majdan szárnyait és a magasba emelkedjék.

Emelkedés, igazi fejlődés azonban csak ott lehet, ahol a kritika szigorú, de igazságos ítélőszéke is folytonos működésben van. A Mi Lapunknál nem hiányzik ez sem: mindaz, ami a lap részére érkezik — bárki írja is a cikkeket, a Szerkesztő bíráló ítéletén szűrődik át, mely visszatart mindent, ami nem a lapba való.

Általában a Szerkesztő, Scherer Lajos az, aki szeretetre méltó egyéniségével, *önzetlen* munkásságával, nagy hozzáértésével magához vonza azokat az erőket, melyek az ő erejével egyesülve ezen ifjuságnevelő lap életét biztosítják.

Boldogok, kiknek megadott az a lelki nagyság, hogy a mindennapi élet önző posványjaiból az idealizmus szárnyain fel tudnak emelkedni azon fokra, ahol az ifjuságért *önzetlenül* képesek dolgozni, fáradni; de tán még boldogabbak azok, kik kora ifjuságukban olyan forrásra akadnak, melyből bőségesen ömlik mindaz, ami a szívét nemessé, a elket gazdaggá teszi!

Ki merné tagadni, hogy Scherer Lajos lapja, A Mi Lapunk, is ilyen forrás az ifjuság számára? Azért szeretném ezen önnepélyes alkalommal *minden* magyar szülőnek, és *minden* magyar ifjunak nem a föllébe harsogni, hanem a szívébe arany betűkkel beírni, hogy terjesszék, támogassák e lapot erkölcsileg és anyagilag. Szeretném azt a gondolatot, mely agyamban rezeg, azt az érzelmet, mely sz

vemben sajog: minden testvérem agyába, szívébe átvinni...

Fontos ez a lap, mert *akié az ifjuság, azé a jövő s aki az ifjuságot elvesztette, az a jövőt veszítette el...*

Vessük hát szemünket a *jövőre* s tegyük meg mindent a *jelenben* — a jobb *jövő* érdekében! Támogassuk mindazokat, kik e nagy cél felé törnek, pártoljuk mindazt, ami e nagy célnak eszköze!

Éljen Scherer Lajos, A Mi Lapunk önzetlen, fáradhatatlan Szerkesztője!

Éljen A Mi Lapunk, a magyar ifjuság és a magyar ifjuság barátainak lapja!

Teljesedjék a kis lapon a Legnagyobb Magyarinak mondása: „A kisded makkbul, ha egészséges, idővel termő tölgyfa lesz, csak senki el ne gázolja!”. *Czuppon Elek*

Pannonhalma. Öt esztendő nem sok idő, de a rómaiaknak mégis elég volt arra, hogy a *lustrum* szóval külön nevet adjanak neki. Ez időtartam multával a cenzorok felülvizsgálták a polgárok vagyonát, becsületét. A vizsgálat végeztével nagy engedélyző áldozattal párosított ünnepélyt tartottak egész Rómában, hogy szerencsésen kezdődjék meg az újabb öt év, az új *lustrum*.

A Mi Lapunk is megérte becsülettel az első *lustrumot*, jubileumot. Öt év multán álljunk meg egy kissé s kezet kézbe téve, szemel szembe merítve tartunk ez ünnepi órában — mint egymás censorai — lélekvizsgálatot s ennek alapján váltunk bizalmas léleküzenetet, hogy a jövőben becsületesen össze fogunk tartani. Legyen ez az ünnepies pihenő tetteinknek, erőinknek zajtalan élvezete, de egyáltalán jövő feladatainknak áhitatos, komoly mérlegelése.

Az elmúlt *lustrum* alatt A Mi Lapunk szerkesztője hozta a legtöbb áldozatot. A sikeres öt évi munka töltse el szívet a jubileum alkalmából a nyugodt lelkiismeret jótéteményével s a régi áldozatos lelkesedés tüzével, hogy az új *lustrum*-ban megszerezze munkájával a legszebb jutalmat: a hálás magyar szívek piros koszoruját. *Karle Sándor*, gyakorló gimnáziumi igazgató.

A Mi Lapunk-nak írja *Bence Bálint*: „Hallottam, ünnep készül nálatok. Neved napja van talán? Vagy születésed napja? Mindegy, akármilyen is. Én is beállok a gratulálók hosszú sorába: Köszöntiek — a legmelegebb, szívbőljövő üdvözléssel köszöntlek!

Ugy-e ismersz? Igaz, én nem voltam ott azok között, kik bölcsődet ringattak, de mióta vagy, vagy vagyok veled, mint a fiatal édesapa első gyermekével.

Mennyi vágy él az édesapa szívében, mennyi aggodás, mennyi feltés és mily hosszú a várakozás attól a pillanattól kezdve, mikor a kékvilágból üzenet jött, hogy útban van a gólyanényi! — Hogy vártunk mi tégedet, mielőtt még nem is voltál, mielőtt még reményünk lett volna, hogy leszel.

Epedve, vágyva óhajtottunk közénk: Jöjj, siess, epedve vár a maradék magyar ifjuság! Jöjj, a magyar ifjuság lelke éhezik utánad! Jöjj, légy a jövő magyar reménynek csilingelő kacaju, csacska száju, menyországot tükröző szemű kis pajtása!

Jöjj, mert nálad nélkül üres, hideg, rideg a jelen s vigasztalan, reménytelen a jövő. Jöjj közénk gondtalan ezüstenegésű kacajoddal. Légy a mi napsugarunk, taníts meg minket gondtalanul, gyermeklelekkel kacagni! Jöjj, gyermeklelek egész gazdagságával, taníts meg nemes lélekkel szórakozni, örülni, művelődni. Oly üresek napjaitok, oly fásult a lelkünk, oly bizalmatlanok vagyunk mindenkire iránt — jöjj közénk, csacsogj a multról, ne engedd elsikkasztani a multat, taníts meg lelkesedni. Jöjj, mert a magyar ifjuságnak szüksége van reád!

És te eljöttél.

És akkor ismét úgy jártam veled, mint a fiatal édesapa elsőszülött gyermekével. Fiút várt és leány jött: Talán mást vártam. Talán igen nagy követeléseket állítottam fel veled szemben. Talán nem értettem meg a gyermekbetegségeket. Talán nem vettem észre, hogy a szegényes külső alatt sokat ígérő, szép jövőre biztató szív dobog. Talán kegyetlen voltam, mikor gyermekbeszédedet nagyon is gyermekdednek gondoltam...

Fáj most, hogy a magban nem láttam meg a magasbatorító, sudár fát. Kedves A Mi Lapunk, bocsásd meg ezt az igazságtalanságot! Talán a tulságos jóakarát, talán az a vágy, hogy minden magyar ifjunak a legjobb barátja lehess — ez tett türelmetlenné — s talán kissé igazságtalanná nemcsak engem, hanem sok más jóbarátodat.

De ez az idő elmúlt. Az a fiatal édesapa is, ki mikor először meghallotta, hogy a fiú helyett leány jött, — kitagadta a szegény ártatlant, de mikor először hallotta meg panaszos sírását, — vagy csilingelő gyermekkacaját, — mikor először gügyögte: papa, — felkapta, magához ölelte a kis kitagadottat úgy, mintha sohse akarná elbocsátani. És azóta szereti úgy, ahogy csak egy apa tud szeretni.

Valahogyan én is így jártam és velem együtt talán még sokan. — Beleláttam a lelkedbe — és megláttam, hogy a te lelked az én vágyaim megvalósulását tükrözik. Ha az iram nem is volt oly gyors, mint vágytam, de legalább megértettem, hogy ennek talán a sok kritizáló nemtörődömsége az oka!

De megszerettelek! Nem azért, mert az ünneplésre diszruhába öltöztél; szerettelek, a lelkedet szerettem meg. Szerettelek, mert az vagy, mert ezután még inkább annak kell lenned, amit a te szíved is, meg mindnyájunk hő vágya óhajt: a magyar ifjuság kacagó, napsugaraslelkű jó barátja, az unatkozók szórakoztatója, jó akaratu, de nem atyáskodó tanítója, a bizalmatlanok bátorítója, a csüggedők lelkesítője.

Ha eddig is ez voltál a magyar ifjuság számára, — légy ezután még inkább az!

Első jubileumod-alkalmával fogadd szívből jövő gratulációimat — s légy tovább is — még sok jubileumig — a mi igazi „A Mi Lapunk”!

Königrätz. Ma először esett a hó és figyelemzetet hideg borított el mindent. Átfagyva jöt-

tünk be a gvakorlótérről. Bátortalan szavakat pergettünk a Télről, amely idegen tájon kétszeres ridegséggel fogja az idén elmúlt nyarak után fájditani a szívünket. Vacogó lélekkel kapartam a sarat a csizmámról és türelmetlenkedve, fojtott kérdésekkel állottam sorba a parancshoz.

Elcipelt az élet közületek, békés munkára edződő, kedves ismerős fiúk! Katona vagyok, túrni tanulok. Hosszu, egyenes sorokban állottunk a parancsnál; a sötét Sors csendes kezekkel rázogatta ránk a hó tiszta pelyheit. Fáztam s a szívem csendesen vert a mellemben. Figyelni szerettem volna tömött sorokban didergő fiúk gondolkozó arcait, de nem volt szabad mozdulnom...

A parancs végén a leveleket szokták kiosztani. Aki nem próbálta, nem tudhatja, hogy milyen égigcsapó örömtüzek lobbannak annak a szemében, akinek a nevét kikiáltják. — A nevemet olvasták. Felrezenem és gépiesen kiálltattam: itt! Aztán ráeszméltem a valóságra és megint elfogott a didergés. Szolgálatom lesz az éjjel jéghideg folyosón. Nem szabad aludni, egyedül kell lenni, fájni kell.

A levélosztásra már nem is figyeltem. — Oszolj! — kiálltatták és szétmentünk az épületben.

— Ez a magáé! — állt eléem egy katona és a kezembe nyomott valamit. — Újság! — mondtam neki csalódottan és zsebredugtam. Élő levelet, érző kézzel irt sorokat vártam!

A didergő éjjelen, a folyosón aztán benyultam a köpenyem zsebébe. Olvasni kezdtem „A Mi Lapunk” legutolsó számát. Lassan meleg áramokkal régi emlékek öntöttek el. Szeretettel nézegettem a szép, új címlapot és erdőben töltött, gyönyörű napokra emlékeztem.

A természetéről mindig, minden írásomban csak azt tudom írni, amit cserkészéletemben tanultam róla. Ezt már sokszor akartam meghálálni ennek a szép mozgalomnak. Mint messzi utakon járó jóbarát, szeretettel üzenek Neked, kedves Mi Lapunk. Meg azt a felmelegítő, megtisztító jó érzést is meg akarom hálálni Neked, amelyet ezen a katona éjszakámon kaptam Tőled, a hideg folyosón.

Öt év előtt együtt indultunk el, most visszatek Hozzád! A következő évi számaidban megírom Neked a kalandos fiu regényét, aki győzni tudott a Hideg ellen. Addig is szeretettel öllelek. Testvéri szívvvel sokat gondolok Rád és minden igazi, jó barátodra. 1925. nov. 16.

Darkó István.

Nevel-e a cserkészzet?

Igen sok ember fitymálva, sőt teljes megvetéssel, lesajnálkozással szól a cserkész mozgalomról. Elítéli, bolondságnak tartja. Hogy őket némileg is ellenkező nézetre bírjuk, leközlünk egy levelet, amelyben egy nem-cserkész, a cserkészettől távolálló férfiú a legszebb himnuszt engi a cserkészzet nevelő hatásáról. A levélben

megnevezett losonczi fiút nem dicsérjük meg, neve közlésével sem akarjuk hiúságát felkelteni, hiszen ő mint cserkész *csak kötelességét* teljesítette. De nemes tettével megmutatta, milyen az igazi cserkész, milyen új társadalmat akar nevelni a cserkészzet. A levél így szól:

„Tisztelt Scherer Lajos Tanár Ur! Tegnap d. u. 5 és 6 óra között egy kis babával nálam járt egy helybeli úrinő. Ugy tíz percre az eltávolozása után visszajött keresni a retiküljét, melyben 100 korona, két pár keztyű, bőrpénztárca, stb. volt. Nálam nem hagyta; az uton elvesztette. Este 8 órakor becsönget hozzám egy fiatal fiú. Kérdezi tőlem, hogy hol lakik az az asszony, akinek Doktor ur ma ilyen és ilyen névre két receptet írt. Ő t. i. talált egy retikült, 100 korona és egyéb fent jelzett dolgok vannak benne s az általam írt receptek. Ő ezt vissza akarja adni tulajdonosának. Az ő becsülete nem engedi, hogy ezt megtartsa és különben is *ő nem akar szégyent hozni a liliomára*. Gondás Lajos cserkész volt az illető. A becsületelességnek igen szép példája az eset. Az illető szegény fiú, akinek jól jött volna a 100 korona nagyon. Örömmel közlöm ezt az esetet Tanár urral, mint cserkészparancsnokkal, mert a cserkésznevelés eredményes, érdemes voltát igazolja. Kiváló tisztelettel 1925. nov. 6. Dr. Reiner Ernő orvos.“

Ehhez nem kell magyarázat. Befejezésül hadd álljon itt még egy szentírási idézet: „Boldog ember az, aki kiállja a kísértetet, mivel megpróbálttá lévén, el fogja nyerni az élet koronáját, melyet megígért az Úr azoknak, kik őt szeretik.“ Jakob levele I. 12.

Lajos bácsi.

Jó a cserkész dolga...
... A zsákját kibontja.

Karácsonyi tábortűz.

A végtelen idők szürke mindennapiságába szint, felemelkedést, lelki áhitatot hoznak életünk kiemelkedő útjelzői: az ünnepek. A tavasz husvéti feltámadást, az igazság örök győzelmi hitét hirdeti bomló, zsendülő fiatalssággal; a nyár megnyugodt, magtermős életigéretét piros pünkösöd öleli át: az ősz hervadását, fiatalos életünk tűnő napjait a mindszentek behorpadt sirjai jelképezik; és a tél végtelen ellentétek egymásbaölelését, a didergő hideg legmelegebb ajándékát adja az egymásratalálás közös szívdobbanásában. Ez a karácsony.

Az évek körfutásának megszokott természetrendje felveti az egyiket és másikat is. Jönnek, eltűnnek és újra megjelennek. De vajjon hagynak-e valami nyomot hátra benned, bennem és mindnyájunkban, tudjuk-e a csodás életjelképeket kellő tartalommal megtölteni, hogy egy-egy futópercét soha el nem tűnő visszaverődésként őrizhessük meg; tudunk-e belőlük lelki mannat szedni: erőt, kitartást, szeretet?...

Testvéreim a távol idegenekből a lelkek szeretetében gyujtsunk tábortűzet a meghitese-dett, szent karácsonyesten. Sugárzó arccal gyűljünk kézfogóra. Öleljük át lelkeinket, hogy a felcsapó lángok tüzeiben összetalálkozó szemre-gyogásunk maga legyen a végtelen szeretet. És a szeretet szent hallgatása beszélni fog. Feltü-zesedett hangjában hit lesz és erő; és mi mindnyáján, akiknek mellén liliomba gyűrt jelvény vigyáz szívdobbanásainkra, megérezzük a lélek-találkozásban az egymásrautaltság, összetartozás drága köteleességét. Megérezzük, megértjük és a megértésben benne lesz a szeretet, az erő, a bátorság, az égfelé törő igazakarás, amelyet a közös tábortűz csókol el lelkünkre. Benne lesz a béke, a munka, — munkánk eredménye, cserkészhitünk feltámadása.

A karácsony így lesz a mi tartalmas, cserkész karácsonyunk. Tartalmas lesz, mert az ünneplésnek öntudatot ad a szeretet és megbecsülés, termékeny, mert az áhitat hitet bont bennünk — és igaz karácsony, mert ünneplése például szolgálhat mindenkinek.

A karácsonyi lelkitábortűz lángcsóvjája szakadjon sokfelé. Pünkösödös nyelvel jusson el mindenkihez, ahol csak egy kis zugba is belé-kerül az örökzöld fenyő gyermekes öröme, pis-logó gyertyák fénye, díszek, tarka dib-dábok

összhangzó egybeolvadása. Jusson el minden-hová, mint lelkünk lángoló szava, tanítson, tüzel-jen, hirdessen békét és szeretetet, terjessze ki végtelen távlatokba az igaz cserkészkarácsony örök gondolatát.

(Prága)

Somos Elemér

Halk sóhaj.

Ablakimat éjszakára ha bezárom,

Hegyen álló kedves házom

Nyugszik meg a pillantásom:

Lámpafénynél két drága fej árnyát látom.

Karos székben pipázgat az édes apám,

(Holló haja hófehér már!)

Mellette meg derült arccal

Csattos könyvből olvasgat az édesanyám,

Felsőhajtok... Imádkozón száll a vágyam:

Hegyen álló kedves háznak

Messzefénylő ablakában

Drága fejök árnyékát még soká lássam!

Pogányné Juhász Ilona.

Amerikában sokat adnak a takaré-kosságra. Az egyik bank ügyes szerkezetű perselyórával szokta feleit megajándékozni és ezzel a ravasz fogással kényszeríti őket a spórolásra. Mert azt a furcsa órát csak úgy lehet felhuzni, ha előbb pénzt dob belé az ember. A legördülő pénzdarab súlyával félrenyomja a fölhuzást akadályozó záróreteszt és az órához szerelt gyűjtőlá-dikába hull. A perselyt senki más nem nyit-hatja ki, csak a bank, a pénzt persze mindjárt át is veszi, hogy a tulajdonos betétjeként kezelhesse. Ha most karácsonyra olyan perselyórát kapnátok, mely minden-nap csak egy huszfillérest rak félre, gon-doljátok csak meg: mennyi pénzetek lenne a jövő esztendő végén.

FAKADÓ RÜGYEK

Ez volt a vágyam...

— Pályanyertes költemény. —

*Ez volt a vágyam:
egy kis szobában,
alkonyhomályban
elüldögélni az ablak mellett
s Ti ott lennétek,
körülvennétek
s együtt néznénk a felhős estet.*

*Hogy megcsókoljam,
körütkaroljam
forrón, keserűn a Ti lelketek,
hogy akkor, arra,
egy pillanatra
felleljem magam Tíbetenetek.*

*Ott kin az égen
néma sötétben
szállnának messze a felhő-árnyok
és, ha elmennék,
egy boldog emlék
közne e helyhez: hogy itt még várnak!*

*Pedig úgy érzem,
már jön is értem
és vinni készül innen az Élet,
s érzem, hogy majdnem,
elhagyatottan,
vissza e helyre hiába térek.*

*Erre, amarra,
ölelő karra
hiába várok, hiába várok;
tárt karral vár a
vándormadárra
messze valahol egy sötét árok!*

(Komárno—Komárom)

Darvas Andor

1. é. gépészmérnök hallgató.

Mesék bokra...

— A nyári pályázaton dicséretben részesült —

*Mesék bokra zokog, sír ma;
Lehull vágyok ezüst szirma.
— Szegény balga szívem, hallga! —
Mesék bokra zokog, sír ma.
Színét láza letépdeste;
Deret könnyez a hűs este;
Lehull vágyok ezüst szirma!*

*Az ősz lelke susog messze;
Álmát senki se ébressze!
— Szegény balga szívem, hallga! —
Az ősz lelke susog messze.
Letűnt lázak alélt bokra
Borul barna virágokra:
Álmát senki se ébressze!*

*Zilált nóta zenél szerte,
Mesék bokra viharverte.
— Szegény balga szívem, hallga! —
Zilált nóta zenél szerte.
. . . Dalolj sírva, míg arcodra
Havát zúgja a tél sodra,
Mesék bokra, viharverte!*

(Nové-Zámky—Érsekújvár)

Eröss Imre
VIII. o. tan.

Barátság.

— A nyári pályázaton dicséretben részesült. —

*Az elhagyatott kisvárosi utcán
Egy kóbor kis kutya jött felém.
Reám nézett könnyörögve, furesán . . .
Kóbor, árva kis kutya volt szegény.*

*Megálltunk. A kutya szembe velem
Megállt az utca kövezetén.
Talán van még egy morzsa kenyérem;
Védőd, istápod majd leszek én!*

*Kenyerem nem volt. Megesett szívem
A világ e számkivetettjén.
Gazdája úgy sínes, majd hazaviszem;
Hiszen sorsüldözött, akárcsak én.*

*Magammal vittem s ott maradt nálam
Az árva kis elhagyatott.
Úgy véltem, hű baráttra találtam . . .
Harmadnap megcseszt s megharapott!*

(Kremnica—Körmöcbánya)

Oppé Sándor
VIII. oszt. tan.

Erdei cserkész tábor.

Ha a csillagok tudnák . . .

— Hviezdosláv Országh Pál —

*Ha tudnák fönn a csillagok,
Ki nézi öke! oly merőn,
Amint a fényük átvillan
Az esti fátylas levegőn.*

*Ha tudnák, óh! a fényükben
A lelkem mit látott és lát,
Biztos, leszállott volna rám
Közülük egy az estn át!*

*Csak az a nagy-nagy messzeség
Ne állna köztiünk gátolón,
Hogy elmehetnék hozzájuk,
Vagy ők hozzám sugározón.*

*Csak az a nagy, nagy messzeség . . .
Erőnk arra, óh, nincs elég!
Vérem megszűnne futni ott
S a csillag, ha leért, kiég. —*

*S miért vágyódom fölfelé
A csillagos nagy ürbe én?
Miért nem marad vágyam belül
A föld nekem-rendelt körén?*

*Hazudnak mind a szívek itt,
Legényt a lány csak megveti . . .
Lelkem remél: hűbbek talán
A csillagoknak szívei.*

*EngedjeteK fölneézni, hisz'
Itt lenn engem ki sem szeret,
A földet megutáltam mir.
S vágyom örökre az eget!*

Fordította szlovákából: **Horváth Ferenc**
VIII. o. tan.

A kis haragos-zöld.

— (A nyári pályázaton dicséretet nyert mese —

Az árokparton mindenféle giz-gaz között hetyke haragos-zöld levelű növény ütölte fel a fejét. Gyorsan nőtt s pár nap alatt nagyobb lett mint az árokszéléhez odalapuló társai. Épen olyan haszontalan volt egyébként, mint a többi, de fölfuvalkodott, mert egy arasszal kimagaslott közülök s növénytársaival hányiveli módon beszélt . . .

Az árok körülfutotta a közeli kastély nagy virágos kertjét, ahol a virággyakban pompás virágok nyilltak.

— Meglássátok, — szólt az öntelt haragos-zöld társaihoz — nemsokára idejön a kertész és azt fogja mondani: hogy került ide az árokpartra ez a pompás virág? Hisz ez a kastélyba való! S ki fog emelni vigyázva a földből s bevisz a kastélyba

— Amig nem látom, hiszi a piszi! — vágott oda neki csipősen a csalán.

A kis haragos-zöld mérges mondásba fogott bele, de hirtelen ijedten elharapta a szavát . . .

Egy bozontos fej, nedves orr, két nagy gömbölyű szem közeledett feléje. Tehén volt. A legelőről tartott hazafelé s árokparton kitérte száját és se szó, se beszéd, bekapta a kimagasló haragos zöldet, jóízűen megropogtatva foga között.

Ez lett a vége a kevély haragos-zöldnek, aki azért kevélykedett, mert egy kicsikét magasabb volt társainál.

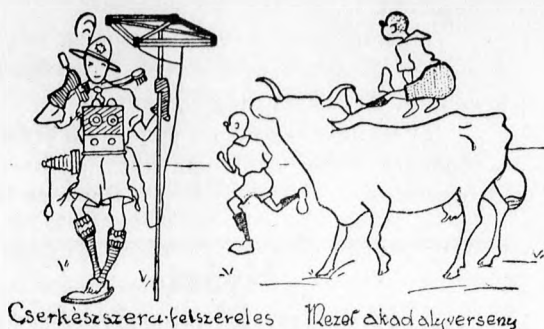
(Komárno—Komárom)

Hartenstein Vilmos
IV. o. rg. tan.

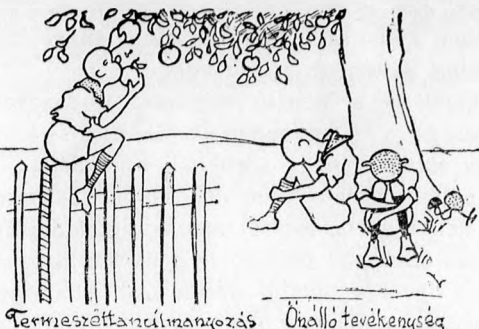

Tábortűz.

Holczer István VI. o. tan. dicséretben részesült linoleum metszete

Cserkészszerep-felszerelés Mezof akadályverseny

Termeszettanulmányozás Önálló tevékenység

Neró fákljai.

— A nyári pályázaton dicséretet nyert történelmi elbeszélés. —

Neró, Róma legvérengzőbb császárainak egyike, már fiatal korában sajátította el minden rosszat. Trónján aztán volt alkalmja megmutatni, hogy mit tud. Dőzsölt, tivornyázott s jaj volt annak, akire gyanuja reátapadt. Nem kímélte meg ilyenkor a legjobb barátait sem, sem az édes anyját, akít kegyetlenül leöletett. Lassanként egész örüllje lett önimádásának.

Örületében művészek, költőknek, istennek képzelte magát. Rossz verseket írt s maga szavalta el hízegő talpnyalói előtt. Azt hitte, neki minden szabad.

Egyszer verset írt Róma égéséről. Mikor előadta, ezt mondta: „Igy nem lehet! Tökéletesen csak akkor tudnám elszavalni, ha Róma valóban égne.“

És a tapstól, a dicsőség mámorától meg részegült szörnyeteg felgyújtotta Rómát.

A római nép szörnyű bosszút fogadott. Lihegett a gyújtogató vére után.

Ekkor Neró, a görög Chilon tanácsára, a keresztyénekre fogta a gyújtogatót. Nosza megindult Rómában Krisztus híveinek üldözése. Százezer számra dugták nyirkos börtönökbe az ártatlan embereket. Este pedig szurokba mártott fenyőtörzsekhez kötözték s felállították Neró diszkertje utainak szélén és lefödték őket virágokkal.

Majd megszólalt a zene. Rabszolgák sietve meggyújtották a szurkos oszlopokat. A hozzájuk kötözött hitvallók halotti himnusza rémesen zengett a haldoklók kétségbeesett jajveszékélésébe és Neró szavalt, szavalta versét Róma égéséről.

A tanácsadó Chilon is ott volt Neró társaságában. Az ártatlanok szenvedése fölébresztette alvó lelkiismeretét. Könnyelműsége miatt

szinte kétségbeesett s mikor az egyik égő oszlopon, Neró fákljai között, ráismert öreg orvosára, Glaukosra, aki szemrehányólag tekintett reája, elvesztette önuralmát, levetette szolgálai álorcáját és zokogva felkiáltott;

— „Glaukos! A Krisztus nevében bocsáss meg!“

Glaukos tekintete megnyihült és suttogó hangon csak annyit mondott: „Megbocsátok!“

Chilont földöntuli boldogság járta át s mitsem törődve a gaz Neró haragjával, megvételének minden erejével e szavakat szórta a báméskodó római nép felé Néróra mutatóval:

— „Ez a gyújtogató! Ez a gyilkos! Ez az anyagilkos! Akik égnék, ártatlanok! Neró a gyújtogató! Verjétek agyon!“

Neró a váratlan támadásra elájult. De mindenre kapható szolgálhada lefogta az örülten ordító Chilont s pusztuló testének hamván át szállt a lelke a többi megdicsőült lélekkel együtt a magasságos ég felé.

A haldokló Chilonban Krisztus lelke égett és Neró fákljainak világa eloszlatta a lelki sötétséget és földerült a szeretet hajnala...

(Komárom)

Hartenstein Vilmos
IV. oszt. rgimn. tan.

„Az embernek legékesb tulajdona a szép lélek s csak az s nem egyéb határozza el valódi becsét.“
Széchenyi

A fogadás.

(A nyári pályázaton dicséretet nyert mese.)

Hát gyerekek, idehallgassatok. Mesélek egy mesét. Ugy mesélem el, amint hallottam otthon kukoricafosztáskor az öreg Ábris bácsitól. Sok mesét tudott az öreg, de talán ez a legszebb meséje.

... Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy csizmadia mester. Ő volt a falu legelső vargája;

az igaz, nem is volt több a helységben. Munkája meg annyi volt, hogy ha még annyi keze lett volna, akkor se győzte volna.

Gyült is a pénze, vagyona. Legnagyobb büszkesége a mesterségen kívül a kis kertje volt és abban a nagy törökbalait-almafája. Ezt úgy ápolta, mintha édes fia volna. Tavasszal korán lehernyőzte, törzsét megkefélgette, nyáron nagy szárazságban öntözte a gyökereit s ősszel — mert ilyenkor mindig roskadozott a fa a gyümölcsről, — alátámasztotta, vigyázta, hogy kár ne essék a lecsüngő terhes gallyakban.

Egyébként reggeltől estig ott üldögélt kicsi műhelyében a háromlábun s verte a vastag börtalpakat a nagyszáju csizmákra . . .

Most is épen azt csinálja; bár már öreg este van s az egész falu alszik régen. Ott kalapál a műhelyben elkeseredetten a sok mindenféle ijesztő szerszám közepelte a csirizestál veszélyes közelsége mellett. Az álom is kezd cicázni vele, de kifog rajta: addig nem megy aludni, míg hármat nem ásit.

Ezen a fogadásán dült dugába három cigány terve.

Ugyanis nap közben meglátták a mi csizmadia mesterünk gyönyörű almáit. Meglátni és elhatározni, hogy este el fogják a gyümölcsöt lopni, egy perc műve volt.

A morék az éj leple alatt el is mentek a csizmadia háza tájékára. De itt még pislákkolt a mécs a műhelyben. Az ablakhoz küldték hát a legfiatalabb cigányt, hogy nézze meg, mit csinál oly későn a mester?

Az öreg moré legfiatalabb csemetéje fogvacogva lopódzott a majsztram ablakáig. Ekkor ásitott a mester egyet s így szól: „Eljött már az első!”

A purdé magára vette a mester szavait és ész nélkül rohant a társaihoz. De ezek kinevelték.

Most már az öreg moré idősebb fia ment szerencsét próbálni. Ép abban a pillanatban érkezett az ablakhoz, mikor a mester másodszer ásitott, mondván: „Eljött a második!”

Persze a cigány megijedt és esze nélkül iszkált vissza társaihoz.

Most már az öreg moré indult el, hogy megnézzé, mit csinál oly késő este a mester? Az öreg egy darabig hallgatódzik az ablak alatt. Egyszerre csak a majsztram ásit egy nagyot, földhöz vágja a kalapácsot s kifelé indulva hangosan mondja: „No, hála Istennek! Eljött már

a harmadik is, de már megyek is!”

Az öreg moré nem várta meg, mig kijön a mester. Elszaladt mint a szél. Elpárolgott, mint a kámfor. Fiairól is megfeledkezett.

Igy menekültek meg a majsztram uram almái a fogadása révén. Aki nem hiszi, járjon utána! (Beregszász)

Popovits János
VIII. o. rg. tan.

Nyári pályázatunk eredménye.

A pályázat határidejének kitolásával elértük azt, hogy 14-en pályáztak 23 művel, vagyis a pályázat mennyiség tekintetében sikeres, minőség szempontjából azonban több kifogás alá esik.

1) **Szabad tárgy költeményre** hat pályázó jelentkezett 10 verssel. Legjobb *Darvas Andor* „Ez volt a vágyam“ című elégikus költeménye. Kiforrott formaérzék, egyéni nyelv, egyszerű, de mélyen megindító hangulat lelkünk mélyéig hat. Dicséretet kapott *Eröss Imre* „Mesék bokra“ és *Oppé Sándor* „Barátság“ c. verse. Előbbi játékos előadása dacára kifejező, hangulatos; utóbbi küzd a nyelvvel, de epigrammai csattanóval a nyugodt elbeszélésbe vegyes érzelmek keltésével indít meg. A többi: *Emlékek, Reggel, Fény és árny, Merengés, Istók, A nép kegye, Szülőföldünk* többé-kevésbé zavaros tartalmu, kezdetleges alaku, hibás rímű zöngemények, noha az első kettőben sok az eredeti vonás, egy kis simitással megérdemelnék a nyomdai festéket.

2) **Szabad tárgy történelmi elbeszéléssel** egy felső és egy alsó osztályos tanuló pályázott. A *megettévelyedett fin* c. mű lélekrajza elhibázott, korfestése gyenge, bár a két testvér találkozásának jelenetézése gyakorlott tollforgatóra vall. *Hartenstein Vilmos* „Neró fákiyái“ a kezdő írókat mutatják be eszményiségre való törekvésben. Dicséretet nyert.

3) **Fizikai, természettudományi, irodalomtörténeti dolgozatra** csak egy alsó osztályos tanuló pályázott. „Az elektromágnes és gyakorlati alkalmazása“ az iskolában tanultakat világos, velős nyelven mondja el. Ha iskolai dolgozat volna, jelest érdemelné.

4) **Valamely kevésbé ismeretes népmese, a nép szájáról ellesve, lehetőleg fonetikus átírásban** c. tételre 3 felső és 1 alsó osztályos pályázott. A feltételnek némileg csak *Popovits János* „A fogadás.“ c. meséje felel

meg, bár a mesélés közvetlensége hiányzik művéből. Leírásánál elveszett az üdesége, miként a lepkefogásnál annak himpora. Dicséretre méltó a törekvése! Két társa, (A gyilkos tó és Kónya Dóri) történeti mondát dolgoz fel józan felfogással, kevés alakító erővel. Egészen át kellene írni őket! Nem jellentéktelen *Hartenstein Vilmos* „A kis haragos-7öld“ c. tanító meséje szemléltető, kifejező stílusával, nyugodt, biztos előadáásával. Dicséretet nyert!

5) **Eredeti fényképfelvétel, rajz, festmény, esetleg zenedarab, linóleum-metszet** c. pályázatra beérkezett művek nagy ügyességről tanuskodnak. Dicséretes *Raisz Ernő* „Útban hazafelé“ kitűnően beállított, tisztán kidolgozott fényképfelvétele, *Holczer István és Darvas Andor* linóleum-metszetei. Figyelemre méltó *Vályi István* festett „*teafőző*“ je. Azonban csapni való rossz az „*A. moll adagio*“ c. zeneszerzemény. Csak a hangjegyek időmértékéről van némi forgalma. Tanácsoljuk neki, hogy tanuljon sokat, nagyon sokat, de — aztán se komponáljon soha!

6) **A szlovenszkói magyar diák hivatása** c. tétel eredménytelen.

7) **Elbeszélés a táborigény köréből** c. tételre 1 pályázat érkezett „*A vasember őrsvezetője*“ címmel. Célzata nemes, nyelve gördülékeny, de szerkezete széteső, jellemrajza fogyatékos.

„*A poeta*“ és „*A kis vándor*“ nem vehetett részt a versenyben, mert egy pontba sem illeszthető bele. A külső alakot, a szép írást a pályázók elhanyagolták, pedig erre mindig nagy figyelmet kellene fordítani!

Jutalmak. Kivételesen a dicséretben részesült műveket is megjutalmazzuk buzdításul, hogy jövőben mennél többen minél jobb dolgozattal vegyenek részt a pályázaton.

1) *Darvas Andor* 1-ső éves müegyetemi hallgató Komárom: Mécs László: Hajnali harangszó c. verskötetét kapta.

2) *Eröss Imre* VIII. oszt. rg. tan. Érsekújvár: Egri Viktor: Pierre találkozására c. elbeszéléseit kapta.

3) *Oppé Sándor* VIII. o. fg. tan. Körmöcbánya: Alapy Gyula és Fülöp Zsigmond: Jókai emlékkönyvét kapta.

5) *Hartenstein Vilmos* IV. o. fg. tan. Komárom: Farkas Gyula: „Forongó lelkek“ és „Magyar Cserkész Naptár“ című könyveket kapta.

5) *Popovits János* VIII. o. rg. tan. Bereg-

szász, *Raisz Ernő* VIII. o. fg. tan. Košice, *Holczer István* VI. o. fg. tan. Komárom, egy-egy Magyar Cserkész Naptárát kapták.

HIREK

A nové-zámky-i (érsekújvári) állami reál-gimnázium magyar osztályaiba 421 tanuló (tavaly 471 volt!) iratkozott be. Az intézeti Önképzőkör és „kongregáció“ egyaránt munkás és eredményesen dolgozgat. Nagy gyász érte a reál-gimnázium ifjúságát, amennyiben szeretett igazgatójuk, dr. Kaszák József, 43 éves korában hosszabb betegség után elhunyt. Holttestét Znióvár-aljára, szülőföldjére, szállították. Igen művelt, munkás férfit volt és a reál bizott intézetet sok tapintattal és szeretettel vezette. Halála osztatlan részvételt váltott ki.

Az 1925/26-ik évben magyar középiskolákba beiratkozott tanulók száma Szlovenszkóban (Podkarpatska Russ nélkül): gimnazisták (Komárom I–VIII., Prešov VIII.) 417 rendes, 15 magántanuló; reál-gimnazisták (Bratislava, Košice, Nové-Zámky, Rim. Sobota, Šahy) 1995 rendes, 95 magántanuló; ref. reál-gimnazisták (Lučenec) 493 rendes, 6 magántanuló. Összesen 2905 rendes és 116 magántanuló. Magyar reáliskola ezidén nincs már. — A szlovenszkói német középiskolai tanulók száma 1166 rendes és 14 magántanuló. — A csehszlovák középiskolai tanulók száma Szlovenszkón 12556 rendes, 108 magántanuló. Százalékban kifejezve van: 72'94 százalék szlovák, 17'39 százalék magyar, 9'67 százalék német középiskolai tanuló.

A szlovenszkói cserkészek száma. A csehszlovák Svázhez tartozó (regisztrált) szlovenszkói cserkészek száma kerek 700, aránytalanul kis szám a csehországi és ruszinszkói cserkészek számához viszonyítva. A Svázen kívül állnak a bratislavái Kis-Kárpátok csapata, a komáromi Jókai csapat (mindkettő magyar), a német csapatok, a zsidó csapatok legnagyobb része a kommunista csapatok.

Hol és mikor lesz a harmadik nemzetközi jamboree? A csehszlovák Sváz közeponti tanácsa lépéseket tett abban az irányban, hogy a harmadik nemzetközi jamboreet (ejtsd: dzsemböri) Prágában rendezhesse meg. A jelenlegi nemzetközi viszonylatok között erősen remélhetjük is, hogy a világ cserkészei legközelebb Prágában adnak egymásnak találkat. A cseh-

szlovák Sváz nem köti magát az 1928. évhez, mivel ugyanabban az évben tartják az olimpiászt is, miáltal az egyes államok költségvetése már amugy is erősen van megterhelve. Jobban szeretné 1927-ben vagy még inkább 1929-ben megrendezni a legközelebbi jamboreet. — A prágai középponti tanács a jamboreet a csehszlovák cserkészek országos gyűlésével szeretné összekötni, ami mindenesetre újításszámba menne, tekintettel arra, hogy az első (London 1920) s a második (Kopenhága 1924) nemzetközi jamboreen jóformán csak külföldi cserkészek vettek részt.

A csehszlovák cserkészsövetség középponti tanácsa a cserkészsopák parancsnokainak bevonásával f. évi okt. 31-én és november 1-én tartotta évi tanácskozó gyűlését. 30 képviselő 26000 cserkész ügyes-bajos dolgairól tanácskozott. Szlovenszko képviselőjében megjelentek: Matzenauer O. a bratislavai, dr. Czengros Béla a košicei, Horky J. a zvoleni cserkészsopák, Janza L a szlovák referátus részéről. Podkarpatska Ruszt Aliskievič A. igazgató, Bačinský tanár s dr. Pešek ügyvédjelölt képviselték. A legélénkebb vita a zsidó és magyar csapatok ügyében fejlődött ki. A héber nyelvet nem tekintik többé holt nyelvnek, a fogadalmat tehát a zsidó cserkészek ezen a nyelven is letehelik. Egyébként azonban a magyar és zsidó cserkészek ügyében a nézetek nagyon eltérők voltak, a gyűlés határozatot nem hozott, hanem egy szűkebb bizottságra bízta a csapatok ügyének rendezését. E szűkebb bizottság tagjai: Matzenauer, Horky, Pešek és dr. Czengros. Kár, hogy magyar parancsnokot nem választottak be a bizottságba; így talán hamarabb lehetne eredményt elérni; hiszen a magyarok legjobban tudják, hogy mit szeretnének.

Cserkészverseny. A prágai magyar cserkészek Szent György Kör pályázatát ír ki falusi magyar gyermekeknek rendezendő mese-délutánra. Pályázhatnak Szlovenszko és Ruszinszko magyar cserkészőrsei. Egy csapatból több őr is versenyezhet. A mesemondás fedett helyen (iskolában) történjék, de a cserkészek lehetőség szerint a szabadban is találkozhatnak a gyermekekkel (nagyon sokan ne legyenek, legjobb csak 1—2 elemi iskolás osztályt összehívni.) A mese (esetleg több is) legyen a kicsinyek értelméhez mért, világos, könnyű. Lehet ismert vagy költött, monda, népmese legenda, történelmi vagy vallási

tárgy elbeszélés, állatmese, tréfás mese — de feltétlenül cserkész szellemben nevelő hatása. Azok az őrök, melyek részt óhajtanak venni a nemes versenyben, tudassák szándékukat a Szent György Körrel ez év december 15-ig. A pályázat határideje 1926 február 1. A pályázó őröknek addigra el kell küldeniök jelentésüket a mesedélutánról. A jelentés a következő adatokat kell, hogy magába foglalja: csapatnév és székhely, raj, őr neve, a kiránduláson résztvevők nevei, megbízatásuk, koruk és foglalkozásuk (diáknál iskola, osztály), a kirándulás napja, pontos uliterv, napi program, a mesedélután helye (zsupa, járás, község, színhely) és ideje, részletes és tárgyilagos leírása (énekek, játékok felsorolása) a mesemondó neve, a mese vázlatos ismertetése, a mesedélután megfigyelt hatása a gyerekekre. A jelentést a falu papja, tanítója és a csapatparancsnok láttamozza. Melléklendő az őr legfiatalabb tagjának a kirándulásról és mesedélutánról írt naplóját is. A jelentéseket a következő címre kell elküldeni: Mezinárodní Sdruženi Vysokoškolských Skautů, Szent György Kör, Praha II., Albertov, Studentský Domov. A Szent György Kör a legjobb megoldásokat a következő díjakkal jutalmazza: I.: magyar himnuszú szallag az őrsi zászlóra „A falu barátai“ fölirattal és a lipcsei képes Jamboreekönyv. II. díj: 6 magyar cserkészkönyv és „A Mi Lapunk“ hatodik évfolyama. III. díj: Farkas Gyula dr. „Forrongó lelkek“, cserkészegény, diszes elismerőlevéllel. A legjobb mesemondók még külön jutalomban is részesülnek. Jó munkát! Marcell Zoltán segédlistát, a Szent György Kör vezetője, Kessler Edgár iródiák, Mohácsy János, tiltkár.

Magyar cserkész naptára 1926-ra.

Ami már oly régen óhajtottak, amiért már oly gyakran ostromoltak cserkészeink: a várt magyar cserkésznaptár az 1926-ik évre a berlini Vögelreiter Verlag Magyar Osztályának áldozatkészségéből végre megjelent. Nehéz munka volt; de örvendünk, hogy sok cserkész, sőt nem cserkész, akik eddig hozzájuthattak, a legnagyobb elismeréssel beszélnek róla. Scherer Lajos és társai nagy körültekintéssel szerkesztették meg; gyakorlati használhatósága mellett sok ismertető, szépirodalmi cikk is foglaltatik benne.

A 84 oldalas, keménykötésű cserkésznaptár kronológián, naptári részen és sokféle tábláza-

ton kívül címeit hozza a csehszlovák köztársaság területén működő magyar csapatoknak és a világ főbb cserkészszövetségeinek. Baden Powell életrajzát. Szól a cserkészeiről. Történetét adja Szlovenszko és Ruszinszko magyar cserkészetének. Ismerteti a leánycserkészetet. Bemutatja a magyar irodalom vándorapostolait. Ismerteti a nyilazást, a tengeri keletkezésének szép mondáját. Utmutatást ad a természet megfigyelésére, a magasság mérésre, különféléit ezermesterek számára. Közli az iskolai szünetnapokat, a szlovenszko magyar középiskolákat, a póstai díjszabást. Versek, adomák, fejtörők stb. teszik élénkké a sokféle tartalmu naptárt. Arról sem feledkezik meg, hogy jegyzetek számára is legyen kellőszámu tiszta lap.

Ezt a naptárt minden cserkésznek meg kell vennie, (ára 7 kor.) de megveheti és haszonnal forgathatja bármely tanuló.

A sikeres kezdet után — remélhetőleg — most már minden évben meg fog jelenni ez a hiánypótló naptár és a magyar tanuló ifjuság mindent meg fog tenni, hogy — mert tényleg nélkülözhetetlen — minden évben karácsonyi ajándékuul megszerezhető legyen.

Ehhez a szerkesztőség még hozzácsatolja a *Voggenreiter Verlag Magyar Osztálya által felajánlott nagyszerű pályázat hirdetését is. Nevezett cég a következő pályázatot hirdeti:*

1) **200 azaz kétszáz korona jutalmat** tűz ki annak, aki az 1927-ik évi naptárhoz a legjobb közleményt (akár próza, vers, vagy rajz) küldi be.

2) **100 azaz száz korona jutalmat** tűz ki annak, aki hozzászólásában legügyesebben megfelel erre a kérdésre: „Milyen legyen az 1927-ik évi naptár?”

3) **pénzjutalmakon kívül könyvjutalomban** részesülnek mindazok a pályázók, akik a pénzjutalmat ugyan el nem nyerték, de jó cikkeket, ügyes rajzot nyújtanak be vagy jó ötlettel a naptárt emelik.

A pályázaton részt vehet minden magyar tanuló és cserkész. A pályaműveket *A Mi Lapunk szerkesztősége* címére legkésőbb 1926 május hó 31-éig kell beküldeni („nap-tár pályázat” jelzéssel s azzal, hogy mi a pályázó foglalkozása? (osztály?)

Tehát fiuk, lányok! Rajta! Minden szónál szebben beszél a tett!

FEJTÖRŐ

1) Szórejtvény Makó Gyulától. Ebből a négy szóból mondatot kell összeállítani:

Sás, kacsa, patkó, vályog.

2) Keresztzórejtvény.

1		25		31					
2					33	35		38	40
					3				
	4	26	28						
	5								
	6							8	
	7							9	
25					10				
11	24			29					
12					32		36	37	
							13		
		14	30				15		
		16							41
					17				
					27				39
					18				19
							34		20
21								22	

Vizsintesen: 1. Szlovenszko költő neve. 2. Aki legjobban szereti az unokát. 3. Tatár fejedelem neve. 4. Így nevezik a férj feleségének az apját. 5. Kettő másképp. 6. Ez is menyasszony. 7. Aki a szabadságától meg van foszlva. 8. Kötőszó. 9. A hamis másképp. 10. Kedvelt ifjusági regényíró. 11. A legnagyobb magyar eposzíró. 12. Aki nem tud írni, az. 13. Ami alatt a szád van. 14. Ha elvelik, kikel. 15. Odvas fán látható. 16. Pontos ember e szerint igazodik. 17. Akinek van, az... 18. A tenger vize ilyen. 19. Ípamnak, napamnak van. 20. Bizalmas megszólítás szava. 21. Ahol Kinizsi megverte a törököt. 22. Ott legel a jószág. Fügölegesen: 1. A lányok nagyon szeretik. 25. Töle nem látod az erdőt. 12. Kedvelt ifjusági lap. 4. Fontos foglalkozás a kereskedelem mellett. 24. Az eszkimó házi állatja. 25. Időhatározói költőszó. 26. Ha megdöglik a gebe, azt leheli ki. 27. Simuló szó. 28. Nép faj. 29. Határozói rag. 30. Aki a buzát kaszálja. az. 31. A tudományt osztják fel ilyenekre. 32. Korcsmárosné másképp. 33. A párnára huzak. 36. Eles mint a... 37. Maturán ennek örül legjobban a diák. 38. Róma nagy ellenfele volt sokáig. 39. Aki úszk az csinálja. 40. Ez csinálja a bútort. 41. Minden házon vain

3) **Szám-tani fejtörő.** Egy ember nyulat és fácánt vitt eladni. A fejek száma 35, a lábak száma 98 volt. Kérdés. mennyi volt a nyul és mennyi a fácán?

4) **Betűrejtvény.** Korenchy Rezső V. o. rg. tan-tól.

T e e e s s s S b b b A
e e s s s b b b

5) **Rákvers.** Városokban leled, fásan vagy köveze. Útcák sokasága indul onnan messze, Melyek elvezetnek a kies szabadba. Hová? — Fordíts a szón s bárki megtudhatja.]

Jegyzet. A megfejtést levelezőlapon kell beküldeni január 10-éig. A nyertes *A Mi Lapunk* VI-ik évfolyamát ingyen kapja.

Az októberi fejtörő megfejtése.

1) **Keresztzórejtvény.** Vizsintesen: 1. Bika. 2. orv. 3. ró. 4. róka. 5. lom. 6. pék. 7. kapós. 8. Lót. 9. sün. 10.

raket. 11. ló. 12. kár. 13. ara. 14. lék. 15. kapa. 16. répa. Függőlegesen: 1. bors. 17. író. 18. alak. 19. óra. 7. kór. 6. patak. 20. pép. 21. kád. 22. kóser. 23. ól. 24. süt. 14. lé. 25. kos. 26. gép. 27. amaz. 28. béka.

2) *Szövejtvény.* Lánc.

3) *Sakkrejtvény.* Minden cigány a maga lovát dicséri.

4) *Tréfás kérdések.* a) Ahol lukas volt. b) Mák.

5) *Számrejtvény.* Összesen 81 füge volt. A. megevett 27. B. 18. C. 12 füget.

Nyertes: Tóth Béla Kalonda; a Magyar Cserkész Naptárárt elküldöttük címére.

Helyesen megfejtették: Ádám Gyula, Bárkányi Irén, Braun Ilona, Csáder János, Fekács Nándor, Gegus Nándor, Greguss Guszláv, Gálffy Zoltán, Krüger István, Ludwig Aurél, Pilát Olivér, Schneller Magda, Schmitz Károly, Singer Kornélia, Stern Dezső, Stern Zoltán, Tóth Béla, Wurm Gyula, Szilassy István, Vágó Gabriella, Wohl Anna, Szönyey László és István, Makó Gyula, Farkas Antal.

Előfizetési felhívás.

Január elsejével A Mi Lapunk a VI-ik évfolyamba lép. Bizalommal fordulunk lapunk régi és új barátaihoz, hogy előfizetésükkel tegyék lehetővé A Mi Lapunk teljes megerősödését. Az elmúlt években híven és festvéri igyekezettel szolgáltuk ifjuságunk szent ügyét s ezentul is ebben a szellemben akarjuk azt szolgálni. Eszményekért küzdünk s az Isten által reánk mért feladatot meg akarjuk valósítani megalkuvás, szépítgetés nélkül, becsületesen a betű szavával, a munka erejével és a hit áldásával. Segítsenek meg tehát, ifju barátaim! Fizessenek elő A Mi Lapunkra és terjesszék azt mindenfelé, hogy Csehszlovákiában minden magyar diákszobába eljusson az. Az ára a régi. évi 20 korona. Programot nem adunk: de ígérjük, — a mult bizonyosság reá, — hogy mindig a legjobbat adjuk és annyit, amennyit a lap anyagi ereje megenged. Előfizetőink áldoratkészsége a lap színvonalának a mértékelője!

Akinek előfizetése a decemberi számmal lejárt, annak postai befizető lapot mellékelünk az előfizetés kényelmesebb megújítására. Boldog karácsonyt! Jó új esztendő!

A szerkesztőség.

Sajtóhiba igazítás. A mi kedves barátunknak előző számunkban közölt beköszöntőjébe zavaró sajtóhiba csúszott, amit bizonyára mindannyian észrevettetek. Nem akar-

juk, hogy az ő szívéből jövő, szívhez szóló szavaiból csak egy is elvesszen és ezért még egyszer közöljük itten barátunk beszélgetésének alapföggondolatát:

„Az igazi barátság a jóságon alapszik. Már pedig a jóság önmagáért van, nem pedig valamiféle célért, vagy haszonért. A jó ember nem firtatja azt, hogy mit kap a jóságáért, hanem boldog, hogy adhat. Én sem kérek tőled egyebet, mint azt, hogy fogadd el, amit adok: a barátságomat. Nincs nagyobb gyönyörűség az ajándékozásnál és nincs szebb köszönet, mint egy baráti tekintet néma köszöntése.“ (135. lapon!)

Gondolkozatok ezen ti és akinek volt már része ilyen ritka jutalomban, az mondja el a történetét A Mi Lapunknak, hadd ismerjük meg egymást, hadd lehessünk egymásnak igaz, megértő barátai **Weisz Magda Prievidza.** De nagyon ránk ijesztett ez a hívall vendég: a betegség! Fogadd meg hűségesen a doktor bácsi szavát, akkor majd hamarosan elkötrődik szedtevette betegsége. Kérdzd meg tőle, hogy szabad-e nagynéha egy-egy levelet írnod? A Mi Lapunk kíváncsian várja ám kis kritikusanak szakértő véleményét. Nem volna-e kedved, zenerovatának megteremtésében segédkezni? **Irmán Klári Prága.** A Mi Lapunk nem feledkezik meg a barátairól s azért szeretné, ha a barátaí sem feledkezének meg róla. Remélhetjük-e, hogy írásaival fel fog keresni bennünket? Az angolországi diákletről gyönyörű cikket lehetne írni ott a szeminárium könyvtárában. Szívélyes üdvözlé! **Kessler Edgár Prága.** Amit piünköskdor megfogadtunk, karácsonyra megcsináltuk. Meg lehetünk elégedve a munkánk eredményével. Add a kezéd, pajtlás, hogy, így folytatjuk a jövő karácsonyig és még azon túl is. Eljen A Mi Lapunk! (dr.) **Vosztakó I.** Rejtvényed alakja igen ügyes, de a szöveg nem felel meg, mert a diák kézelkörét messze állépi. Nem tudnak ám A Mi Lapunk olvasó mind lainul, törökül, németül, angolul. stb. A keresztiszövejtvényénél arra kell ügyelni, hogy egy 4—5-ik osztályos tanuló könnyen megfíjhesse. **Rajnis József.** Leveledet örömmel olvastam, de nem válaszolhatok rá, mert cimedet nem írtad meg. **Skultéty László.** A befizető lapot elküldtém. Írd meg a négy új előfizető címét. Vagy a lapokat a te nevedre adjam fel? **Eleőd Huba.** Törzslapod elment I. **Béla.** Az egyik jön. A másik kettő nem vált be. **H. Lajos.** „Az ószhöz“ című verse sem formailag, sem tartalmilag nem felel meg. Fialat ember, aki előit egy egész élet áll, ne nyavalyogjon a halálról, hanem nézzen merészen a jövő szemébe! **Sz. Erzsébet.** Ha verset akar írni, meg kell tanulnia helyesen írni és még sok egyebet. Nem közölhetők! **Greguss Agost.** Az előfizetés megérkezett. Örvendek, hogy oly hű olvasója A Mi Lapunknak. Ajánlgassa a lapot társainak is! **Bárfay István.** Csak jelenkeztek a „Kiskárpátok“ csapatánál. A „vének“ közölt bizonyára igen szivesen látják a kéziratot köszönöm! **Tóth Béla.** Rejtvényeid még igen kezdetlegesek. Jobbat is tudsz te csinálni! **Oswald Endre.** A lap terjesztése körül buzgósgódat köszönöm. A 20 előfizetőnek megindítottam a lapot. A cserkésznapárt megkaptad? **Holczer István.** A linoleum metszeteket köszönöm, alkalmileg felhasználom őket. Csak gyakorold magadat benne! Kezel ügyesit és művészelre vezet. **Horváth Ferenc.** A fordítások sikerültek s alkalom adlán jönnek. **B. L. L.** „A fiziológiai működések szerepe az álmok képek keletkezésénél“ c. munkája igen szép, de a sok műkifejezés miatt olvasóink legnagyobb része nem értené meg. Népszerűbb nyelven tessék átdolgozni. Így nem közölhető. **Csáder László.** Beküldött képeid remekek, különösen a falu diszitő tervezete olyan kedves és összhangzatos képl, hogy nagyon sajnálom, hogy nem sokszorosíthatom. Ezt az ügyességedet fejleszd tovább s a világot se hanyagold el. Üdv!